

Kurkijokelainen

Kurkijokelaisen, hiitolaisen ja karjalaisen hengen vaalija ja ajankohtaisten kysymysten selvittäjä

×

Nro 13 • Perjantaina 13. heinäkuuta 2012

63. VUOSIKERTA

Irtonumero 2 € (sis. alv 23 %)

Keskusteluja OKRA- maatalousnäyttelyssä

- Onko Kurkijoki tuttu paikka?

- Eiii, mutta isä oli kotoisin Äyräpäästä, sanoo keski-ikäinen kaljuuntuva mieshenkilö.

- Oletko käynyt Kurkijoella?

- En, mutta olen ensi viikolla lähdössä sotahistorialliselle matkalle Muolaaseen, kertoo nuori mies, joka oli päässyt armeijasta edellisenä päivänä.

- Ovatko nuo Kurkijoen maatalousoppilaitoksen rakennukset?

- Kyllä ne ovat, kaikki kuvan etualalla näkyvät.

- Isäni, joka oli syntynyt Länsi-Suomesta, kävi opiskelemassa siellä 1930-luvulla, muistelee eläkeikäinen nainen.

OKRA-maatalousnäyttelys-

sä kohtasivat maanviljelijät, lapsiperheet, karjalaiset, pohjalaiset, satakuntalaiset. 71 500 vierasta ympäri Suomea.

Karjalan Liitto laski, että nykyään noin miljoonalla suomalaisella on juuria Karjalassa. Saman laskukaavan mukaan noin 14 000 OKRA-kävijällä oli juuria Karjalassa. Osastolla tapasimme laajan kirjon heitä Sakkijärveltä, Jaakkimasta, Hiitolasta, Sakkolasta, Metsäpirtistä, Äyräpäästä, Suistamolta.... ja tietysti Kurkijoelta. Karjala kiinnosti. Karttaa tutkittiin tarkasti.

Eri ikäpolvet katsovat Karjalaa eri silmin

- Tuolt mie sillo läksin viime kerran, harmaatukkainen mies

Tuula Kotiranta (vas), Hiitolasta Toron sukua ja Anja Elolampi, jonka juuret ovat Kurkijoen Kuuppalassa keskustelevat Antti Sahlan kanssa Kurkijoen matkoista. - Kovasti kiinnostaisi lähteä, naiset toteavat.

osoittaa sormellaan Lahden-pohjan seutua.

- Myö ei päästy sinne takasi jatkosoan aikaan, se ol nii lähell rajaa, harmittelee Metsäpirtistä kotoisin oleva vanha rouva.

- Isä taisteli tuolla kotinsa lähellä, kertoo keski-ikäinen isänsä historiasta Muolaassa.

- Äiti, eiks me oltu tuolla kat-

Jatkuu sivulla 9

Anni ja Kalle Halonen tulivat jo perinteeksi muodostuneelle retkelle OKRAan mukanaan kolme lastenlasta. Liina Lumiaho innostui Niina Lehmusjärven tekemästä pirtanauhasta ja halusi kokeilla kutomista itsekin, taustalla katsoo Aleksanteri, joka Liinan jälkeen jatkoi innolla kutomista Sannin seurattessa vierestä. Kalle kertoi omaavansa karjalaisia juuria, toinen vanhemmista oli Uudeltakirkolta.

Vampulalaisen Paavo Tuunasen pojat Tomi (vas.) ja Matti kertoivat koeistuneensa ainakin 30 maatalouskonetta. Paavo, Vampulan karjalaisten pj, keskustelee neulakinnasta tekevän Elvi Mükkulaisen kanssa. Matka jatkui perinnepihalle tutkimaan vanhoja traktoreita.

Tässä lehdessä

Miten kasvaa pottu Hiitolassa?

Raija Laaksonen lähti pienimuotoisesti kokeilemaan sitä sukunsa maille. Tähän asti kaikki on mennyt hyvin, mutta saavatko hiitolaiset perunapiirakkansa syksyllä, on vielä arvoitus.

Perunankasvatuksesta sivulla .. 7

Karjalaisessa kirjonnassa

mallit ovat löytyneet luonnosta. Nyt opimme kirjomaan ristipistoilla Herttasen mallin Pirjon ja Pian opastuksella. Lisää kädentaitojen tuotteita on nähtävillä Hiitola-juhlilla kädentaitojen näyttelyssä.

Ristipistoista sivulla 10

Kotiinpaluu herättää tunteita, ainakin, jos edellisestä paluusta on kulunut pitkä aika.

1942 oli kotiinpaluun vuosi. Kirjoitukset "Kyllä me koti saadaan" ja Elämän kevät, kuvaavat näitä kotiinpaluun tunnelmia.

Kertomukset sivuilla 4-5

Löydätkö Lopotintien? Tule vaikka Kurkijoen Pitäjäjuhlien aikana etsimään!

Pitäjäjuhlien ohjelma

takasisivulla

Toimitus on avoinna tiistaisin ja torstaisin klo 9-14.

Seuraavat lehdet ilmestyvät 27.7., 10.8. ja 24.8.

Syvemmälle kotiseudun historiaan

Moni vanhempien tai esivanhempien kotipaikalla käynyt jälkipolven kurkijokelainen on kokenut sisällään erityisiä tuntemuksia. Omien vanhempien kertomukset ja vähäiset tiedot heidän elämästään ovat jotenkin hahmottuneet uudelleen.

On osuttu hapuillen tai nykytekniikan avulla suvun asuinpaikalle. Sieltä on saattanut löytyä jokunen ruostunut esine, tiilen murikka, kivijalan kulma, lahonnut hirteen pätkä. On nähty vanha sinnittelevä omenapuu, kituva marjapensas, muutama selvästi puutarhassa kasvanut kukka tai vain hieman muusta kasvustosta erottuva läikmäen rinteessä, kukkulan päällä tai metsän reunassa.

Näistä vähäisistä merkeistä huolimatta on sisäisesti koettu tunneilaidus. Täällä he ovat asuneet ja uurastaneet. Katse kiertää umpeutuvaa, rappeutuvaa maisemaa. Vanha kotiarkistosta löytynyt valokuva istuu paikalleen, saa mielikuvissa ehkä ympärilleen luonnon ja sen näkymät.

Kotiseutuaan vielä muistavan, jo nyt seitsemänkymmentä vuotta täyttäneen ihmisen silmiin ilmestyy kosteaa kiiltoa, kyyneleitäkin. Ränsistynyt maisema nähdään sielun silmin sellaisena, kuin se oli lähes seitsemänkymmentä vuotta sitten. Välissä on pitkä harmaa historian alue, josta ei oikeastaan haluta tietää mitään.

Juuret eivät kuitenkaan ole katkenneet. Jälkipolvi on mahdollista saada tuntemaan ja ymmärtämään ne. Suvun asuinpaikat, tilan ja talon syntyhistoriat, suvun ja perheen elämäkohtalot, suvun ihmiset ja heidän piirteensä, tarinat ja tapahtumat ennen viimeistä evakkoon

lähtöä ovat meille tärkeitä kurkijokelaisuuteen liittyviä sidoksia, juuriamme. Me kaikki tarvitsemme tietoa siitä, keitä me olemme.

Nuo elementit, joita edellä on kuvattu, ovat keskeisiä kotikyläme historiassa. Ne ovat tärkeitä jälkipolven kytkeä meidän menneeseen. Juuria on mahdollista vahvistaa kylähistorioilla tai kyläkirjoilla.

Niiden tietojen kokoaminen ja kirjoittaminen on työstä saada alkuun, vaikka monien halukkuutta ja pöytälaatikkomateriaalia löytyisi. Yksittäisten talojen ja perheiden mennyt historia sen sijaan on suhteellisen helppo koota yhteen muutaman sivun monisteeksi perhearkistoista, valokuvista ja muistitiedoista, internetistä löytyvistä tietokannoista tai Mikkelin maakunta-arkiston tiedoista.

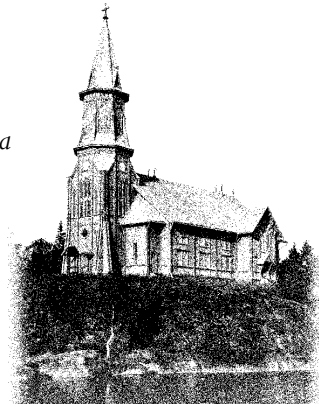
Kun sukuhistorioita on tarpeeksi, saadaan kylän elämä pakettiin yleisillä tiedoilla sen maisemasta, luontoolosuhteista, elinkeinoista, harrastuksista, jäsenyyksistä erilaisissa yhteisöissä, tarinoista ja tapahtumista ja monista muista asioista. Tiedon sirpaleita löytyy lukuisista lähteistä.

Tässä on haastava tehtävä vanhan, vielä muistavan sukupolven ja jälkipolven välille. Se on myös erittäin mielenkiintoinen, mukaansa sieppaava ja palkitseva tehtävä. Kääritäänpä hihat ja ryhdytään toimeen!!

Lauri Pölkki
toimitusneuvoston jäsen

Hartaus sunnuntaille
15.7.2012
7. sunnuntai helluntaista

Vasta- vuoroisuutta

Olemme saaneet puolisoni kanssa tutustua lähetystyöhön monissa eri maissa. Mieleen on jäänyt yhteyden kokeminen ventovieraitten kristittyjen kanssa. Aivan erityisiä muistoja olemme saaneet yhteisistä aterioista seurakunnan keskellä tai jonkun seurakuntalaisen kotona. Kun saa kutsun kotiin aterioimaan, saa astua sisään toisen ihmisen elämään. Tällainen hetki puhuttelee syvästi.

Näille ystävällisille ihmisille haluaisi vastavuoroisesti tarjota aterian omassa kodissa. Valitettavasti se ei useinkaan ole mahdollista. Siksi onkin erityisen hienoa, kun saa tarjota omassa kodissa aterian jollekin kaukaa tulleelle kristitylle ja näin jakaa yhteistä hyvää eteenpäin.

Kodissamme vierailut eteläisestä Afrikasta tullut pariskunta kertoi oman maansa ja kirkkonsa arjesta. Heille erityisen tärkeää on evankeliumin kokonaisvaltaisuus. Ihminen otetaan seurakunnassa huomioon kokonaan, kaikkine tarpeineen.

Köyhässä maassa ruoka ja terveydenhuolto ovat osa kirkon toimintaa. Ihmisten hengelliset tarpeet saavat sijansa, kun ensin tartutaan elintärkeisiin asioihin. Evankeliumi on kätten evankeliumia.

Jeesus opetti seuraajiaan: ”Niin kuin te tahdotte ihmisten tekevän teille, niin tehkää te heille.” Tämä kultaisena sääntönä tunnettu ohje tunnetaan maailmanlaajuisesti, myös monissa muissa uskonnoissa.

Toisen ihmisen huomioiminen ja toisesta välittäminen nousee sydämeistä. Monet inhimilliset perusasiat ovat yleispäteviä. Ateriyhteys yhdistää olosuhteista riippumatta. Jeesus kutsuu lähimmäisenä elämiseen ja toinen toisestaan välittämiseen.

Heikki Sariola

Heikki Sariola on Kurikan seurakunnan kirkkoherra.

Kurkijoen seurakunnan viimeinen suntio Onni Valkeapää kirkon tornissa pari päivää ennen evakkoon lähtöä vuonna 1944.

Kurkijoen kaksi kirkonkelloa oli valettu Friisin konepajassa. Yhdessä kellossa on teksti: Kurkijoki, valanut v. 1934 Weljekset Friis Oy Kokkola, Gloria Deo ja toisessa on teksti Kurkijoki, valettu Weljekset Friis Oy valimossa Ykspihlajasissa 1923. Gloria Deo. Nykyään Kurkijoen kirkon kellot soivat Suomussalmen kirkon kellotornissa. Valok. Eino Pesonen.

Kustantaja ja julkaisija: KURKIJOKI-SÄÄTIÖ
www.kurkijoki.fi

Toimitusneuvosto: Raija Laaksonen, Marjalliina Laine,
Lauri Pölkki, Antti Sahla ja Marja Leena Virtanen
Päätoimittaja: Helena Sulavuori
ja toimittajina kaikki Kurkijokelaisen ystävät

Toimitus: Koulukuja 7, 32200 Loimaa, puh. 050-521 3336
toimitus@kurkijoki.fi, kurkijokelainen1@gmail.com

Avoinna: Tiistaisin ja torstaisin klo 9–14

Lakon tai muun ylivoimaisen esteen takia ilmestymättä jääneistä numeroista ei suoriteta korvausta. Toimitus pidättää oikeuden muokata ja lyhentää lähetettyjä aineistoja. Lehden vastuu ilmoituksen poisjäämisestä tai julkaisemisesta sattuneesta virheestä rajoittuu enimmäkseen ilmoituksesta maksetun hinnan palauttamiseen.

ILMOITUSHINNAT:

4-väri 80 senttiä/mm + alv 23 %
Mustavalk. 60 senttiä/mm + alv 23 %

Säännöllisistä ja jatkuvista ilmoituksista huomattava alennus. Väri-ilmoitukset sopimuksen mukaan. Puhelimitse annettuihin ilmoituksiin sattuneista virheistä lehti ei vastaa. Ilmoitusaineistojen jättöaika: keskiviikko klo 12 mennessä.

Lehti ilmestyy pääasiassa joka toinen perjantai. Painosmäärä 2000 kpl.

TILAUSHINNAT:

vuosi..... 44 euroa
6 kk..... 25 euroa
Pohjoismaat 49 euroa
Muualle 57 euroa
Tilinumero:
FI 12523900 40000897

Y-tunnus 0204020-9
Sivunvalmistus:
Etusivupaja, Loimaa
Paino: Satakunnan
Painotuote Oy, Kokemäki
ISSN 0782-5668

Nimi- päivät

Heinäkuu
viikko 28

13 pe Joel, Ilari, Lari
14 la Aliisa, Alisa
15 su Rauni, Rauna

viikko 29

16 ma Reino
17 ti Ossia, Ossian
18 ke Riikka
19 to Sari, Saara, Sara,
Salla, Salli
20 pe Marketta, Maarit,
Reetta, Reeta,
Maaret, Margareeta
21 la Johanna, Hanna,
Jenni, Jenna, Jonna,
Hannele, Hanne,
Joanna
22 su Leena, Matleena,
Leeni, Lenita

viikko 30

23 ma Olga, Oili
24 ti Kristiina, Tiina,
Kirsti, Kirsi, Krista,
Kiia, Tinja
25 ke Jaakko Jaakob, Jimi,
Jaakoppi
26 to Martta

Onnittelemme

Aino Kettunen

1 v. 19.7.2012

Kasva kuin kukka
suojassa tammen,
taikka kuin lumme
pinnalla lammen.
Luoja sun toimesi
siunatkoon,
onnetar tielläsi kulkekoon.
Täyteen tuli vuosi
ensimmäinen,
onnea siis, Aino pikkuinen.

t. Saini-mummo ja
Martti-papa

Muistettavaa

Kurkijoki-museo on avoinna keskiviikkona, lauantaina ja sunnuntaina klo 12–16.

Kalakurjet. Onkikilpailu pidetään lauantaina 28.7. Loimijossa ent. saharannassa, Heimolinnasta n. 2 km Ypäjän suuntaan (opasteet). Kokoontuminen klo 9.30. Kilpailuaika klo 10–14. Palkintojen jakotilaisuus, kahvit ja grillaus Revolla. Ilmoittautumiset 26.7. mennessä p. 050-3628966.

Haluamme onnitella juupajokelaisia Kalakurkia

Terttu ja

Aaro Kojoa,

jotka juhlistavat yhteisesti 75-vuotissyntymäpäiviään kesällä 2012.

Terttu on syntynyt 15.7.1937 Juupajoella ja Aaro 18.11.1937 Kurkijoen Tervun kylässä.

Onnea toivottavat
**Marianna, Maritta, Anni,
Heikki ja Reijo perheineen**

Osanottoon

**Kurkijoki-
adressi**

4 erilaista: kirkko, vanha
maisemakuva, värillinen
maisemakuva, kulleroita

Hinta: 8 € saatavissa toimituksesta

Haapasen Hautaustoimisto

TÄYDELLINEN HAUTAUSPALVELU

Puh. 762 2700 ja 762 2857

Heimolinnankatu 16, 32200 Loimaa

Liikeajan jälkeen Reunanen puh. 762 2700
Matkap. 0500 531 814, 050 561 0547

Kaipuu saa näkyä

KAIKKI KIVITYÖT

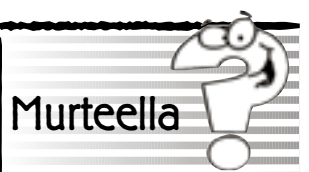
PALVELEMME
Ma - Pe 9 - 17

LOIMAAN KIVI

KIVICENTER

Palininkatu 2, Loimaa
Puh 0207 909 263

Murteella

Ovatko Kurkijoen Ihojärvellä
käytetyt sanat tuttuja.
Testaa taitosi!
Vastaukset takasivulla.

1. Kukurapotti
2. Kasokka
3. Invual
4. Kehtoittua
5. Niekla
6. Äkköittä
7. Paikkaap töröy
8. Kulkku
9. Kinnerkoukku
10. Turmelusrisa

13.7. Sinun tekojasi ylistetään polvesta polveen, isät kertovat ihmeitäsi lapsilleen, tuovat julki sinun kirkkautesi, loistosi ja kunniasi. Ps. 145:4-5

14.7. Paavali puhui: ”Jumalan avulla olen kuitenkin selvinnyt tähän päivään asti ja voin nytkin täyttää todistajan tehtäväni, puhua sekä ylhäisille että alhaisille.” Ap. t. 26:22

15.7. ”Rakastakaa vihamiehiänne, tekkää hyvää niille, jotka teitä vihaavat. Siunatkaa niitä, jotka teitä kiroavat, rukoilkaa niiden puolesta, jotka parhaavat teitä.” Luuk. 6:27-28

Virsi 414:2 Vaan kuinka voin jo nuorena Jumalan tielle päästä, Kristuksen tähden luopua mielestä itsekäästä? Vain siten, että oppaaksi saan, Herra, pyhän sanasi ja seuraan tahtoasi.

16.7. Herra on kansansa voima, voideltuna apu ja turva. Ps. 28:8

17.7. Herra, sinua minä huudan, sinä olet minun kallioni. Älä ole vaiti, kun puhun sinulle! Jos sinä et vastaa, olen kuoleman oma. Ps. 28:1

18.7. Me saamme valtakunnan, joka ei järky. Olkaamme sen vuoksi kiitollisia, kiittäkäämme Jumalaa ja palvekaamme häntä hänen tahtonsa mukaisesti, kunnioituksen ja pyhän pelon tuntein. Hepr. 12:28-29

19.7. Anna Jumalalle uhriksi kiitos, täytä lupauksesi Korkeimmalle. Ps. 50:14

20.7. Herra on minun voimani ja kilpeni, häneen minä luotan. Minä sain avun, ja minun sydämeni riemuitsee, minä laulan ja ylistän Herraa. Ps. 28:7

21.7. Jeesus sanoo: ”Anna jokaiselle, joka sinulta pyytää, äläkä vaadi takaisin siltä, joka sinulta jotakin vie. Niin kuin te tahdotte ihmisten tekevän teille, niin tehkää te heille.” Luuk. 6:30-31

22.7. Me kaikki, jotka kasvot peittämättöminä katselemme Herran kirkkautta kuin kuvastimesta, muutumme saman kirkkauden kaltaisiksi, kirkkaudesta kirkkauteen. Tämän saa aikaan Herra, joka on Henki. 2 Kor. 3:18 Virsi 335:1 Kaikkivoipa Jumalamme, me jalkais juureen lankeamme nyt ylistäen, palvoen. Voimasi muut vallat voittaa, ja maa ja taivas kunnioittaa sinua, Luoja ikuinen. Näin kiittää kerubit ja laulaa serafit: Halleluja! On voimassaan ja armossaan niin suuri Herra taivaan, maan.

23.7. Hän loistaa valona, hän säteilee kirkkautta, hohde verhoaa hänen suuren voimansa. Hab. 3:4

24.7. Kun Mooses laskeutui Siinainvuorelta molemmat liitontaulut käsisään, hänen kasvonsa säteilivät, koska hän oli puhunut Herran kanssa. 2 Moos. 34:29

25.7. Sillä jos sekin, mikä on katoavaa, säteilee kirkkautta, vielä paljon kirkkaampaa on se, mikä on pysyvää. 2 Kor. 3:11

26.7. Iloitkaa, hurskaat! Iloitkaa Herrasta, ylistäkää hänen pyhää nimeään! Ps. 97:12

Valmistuneita

1.-2.6.2012 juhlittiin **Reetta Reinikaisen** kaksoistutkintojuhlia Jyväskylän Mannilassa. Sepän lukion Ylioppilasta ja Jyväskylän ammattopiston matkailuvirkkailijaa oli juhlimassa myös mummo, Juulia Vanhala, omaa sukua Larikka, Kurkijoen Metsikoilta! Kohta jo 92-vuotias mummo nautti perinteisistä perhejuhlista ja kuvan pyttären, Tea Reinikaisen os. Vanhala tekemistä karjalan piirakoista!

Perhejuhlia

Syntymäpäivätervehdys Hiitolassa 6.6.1922 syntyneelle

Kerttu Maria Ryösälle os. Mykrä

90-vuotiaalle äidille, mummolle, isomummolle ja anopille toivotamme onnea ja Taivaan Isän siunausta.

Kauniina alkukesän päivänä 6.6.2012 vietettiin pientä juhlahetkeä Tuusulan Kellokoskella, Palvelutalo Kustaa Adolf-kodissa.

Äitimme Kerttu Maria Ryösä, os. Mykrä täytti 90-vuotta. Kodin kaikille asukkaille tarjottiin juhlakahvit. Lapsista Leena, Hilka ja Pirjo olivat äidin kanssa järjestämässä kahvihetkeä. Raili ja Raija eivät päässeet sinä päivänä mukaan. Leena-tytär kertoi myös kodin asukkaille Kerttu-äidistä. Mukana oli seurakunnan edustajana pastori Timo Huuhtanen. Yhdessä laulettiin tuttuja virsiä. Vaikka lähimuisti äidillä on jo heikentynyt, niin lapsena koulussa opitut virret ovat hyvin äidin mielessä. ”Mä silmät luon ylös Taivaaseen ja yhteen käteni liitän.” Virsi 490 on yksi rakkaimmista ja tutuimmista äidin muistamista virsistä.

Syntymäpäiväjuhlia jatkettiin lauantaina 9.6. äidin pitkäaikaisessa kodissa Nuppulinan Ainolassa. Lasten perheet ja jälkikasvu sekä sisko ja hänen lastensa perheitä sekä veljen lasten perheet kuten myös

lähinaapureita ja ystäviä oli kutsuttu äitiä tervehtimään. Valitettavasti sinä päivänä äiti-Kerttua käytiin onnittelemassa terveyskeskuksessa. Koska emme voineet mennä suurella joukolla terveyskeskukseen, nauhimme yhdessäolosta Ainolassa. Saimme ihailla kauniita kukkia, lahjoja ja onnittelekortteja. Tuttu ”Jo Karjalan kunnailla lehtii puu...” sävelmän kuulimme Kertun lastenlapsien Hanneen ja Markon viulusoitukseksi. Toivottavasti lapset voivat ilahduttaa mummoa myöhemmin soitollaan. Äiti ilahtui sairaalassa vieraista. Hän tunsu tervehtimään tulleen siskonsa Elvi Heinosen, kummityttönsä Seija Arousvan ja yllätysvieraan, lapsuusajan naapurin ja ystävän Hilka Kekin.

Kerttu Ryösän lapsuudenmaisemat ovat Karjalassa, Hiitolassa. Monet lapsuus- ja nuoruusajan tapahtumat ovat vielä hyvin muistissa. Äidin vanhempien, Hilma ja Paavo Mykrän perheeseen kuuluivat Kertun lisäksi sisko Elvi ja Reino-veli. Maanviljelijäperheen koti sijaitsi

Hiitolankylässä Hiitolanjärven rannalla. Maalaistalon työt tulivat äidille tutuksi jo lapsena. Elämäntyönsä hän onkin tehnyt maatalon emäntänä. Käsityöt kiinnostivat Kerttua jo koulussa ja niinpä hän hakeutui ompeluoppiin heti kansakoulusta päästyään. Oman ompelukoneenkin hän hankki jo ensimmäisellä evakkomat-kalla Porissa.

Kiinnostus käsitöihin on säilynyt näihin aikoihin asti. Sota-aikana Kerttu avioitui hiitolalaisen Johannes Ryösän kanssa. Perheeseen syntyi kuusi tytärtä. Käsityötaitoja on tarvittu monen puseron ja mekon ompeluun ja muihin kodin tekstiilien tekemiseen. Sodan jälkeen asuinpaikkoina ovat olleet

Koivulahti, Pomarkku, Melilä ja vuodesta 1962 lähtien Tuusula.

Äidillä on ollut mahdollisuus käydä kaksi kertaa kotiseutumatkalla lapsuudenajan maisemissa Hiitolassa. Karjalaisuus lienee vahvistunut näillä matkoilla entisestään. Jo lapsuudessa saadut opetukset ja monenlaiset kokemukset elämässä ovat antaneet myös uskoa ja turvaa Hyvän Jumalan johdattukseen ja huolenpitoon. Iloitsemme siitä että saimme niin suurella joukolla olla mukana hieman erikoisemmaksi muodostuneessa 90-vuotisjuhlissa.

*Kirjoittanut
Raija Pasanen, os Ryösä
Kerttu Ryösän tytär*

Kurkijoen 66. Pitäjäjuhlat

11.-12.8.2012

Loimaan yhteiskoululla

Karjalaisten kirkkopyhä Vampulassa

Perinteistä karjalaisten kirkkopyhää vietetään Vampulan kirkossa sunnuntaina 22.7. klo 18.00.

Sanajumalanpalveluksen toimittaa pastori Lassi Stenman, joka on toiminut lähetystyössä Taiwanissa ja asunut jonkin aikaa myös Vampulassa. Kanttorina toimii Jussi Uutaniemi Huit-

tisista. Hannele Rouhiainen Pöytyältä tulee esittämään hengellisiä lauluja. Vampulan karjalaiset avustavat tekstin ja rukousten lukijoina.

Tilaisuuden jälkeen seurakuntatalolla on kirkkokahvit ja pientä ohjelmaa.

Olette kaikki lämpimästi tervetulleita kirkkoiltaan.

Etsintää

Missä ihmisellä lienee onnenmaa milloin meistä kukin voi sen omistaa. Löytyneekö koskaan jostain määränpä jossain hetken voisi vaikka levähtää:

Onko jossain paikka missä viipyisin etten haluaisikaan tulla takaisin.

Onhan, onhan mulla paikka sellainen missä hyvä olla oisi ihmisen.

Tiedän kyllä missä paikka sellainen minne koko ajan vain mä kaipailen. Se on Karjalassa luona Laatokan piha Hiitolassa sinne haluan.

Terttu Ketola

Evakko-äideille patsas

Karjalan Liiton hallitus on saanut ehdotuksen, että karjalaisille evakkoäideille tehtäisiin patsas.

- Ajatus on todella hyvä, oikeastaan ihmetyttääkin vain se, ettei sitä ole ajateltu jo aikaisemmin, silloin kun evakkoäitimme olivat vielä keskuudessamme. Patsas kunnioittaa heidän suuriarvoista ja raskasta taivaltaan, kun koti piti jättää Karjalaan ja aloittaa elämä alusta uudella paikkakunnalla, uusissa tuvilla outojen ihmisten ympäröimänä. Nyt viimeistään on tullut aika toteuttaa hanke. Sille perustetaan muistomerkkityöryhmä, joka vastaa hankkeen toteut-

tamisesta hallituksen alaisuudessa, kertoi Karjalan Liiton puheenjohtaja Marjo Matikainen-Kallström Karjalaisilla kesäjuhlilla.

- Patsashankkeelle haetaan keräyslupa ja se rahoitetaan keräyksessä saaduilla varoin. Patsaan sijoituspaikka on vielä avoin, muistomerkkityöryhmä ottaa varmasti hyviä ehdotuksia vastaan, Matikainen-Kallström linjasi projektin edistymistä.

Tauno Miikkulainen kirjoitti tämän tarinan pääosin Heikki-isän nuoremmalle veljelleen lähettämän kirjeen pohjalta. Tuo kirje on vaikuttanut tekstin sanavalintoihin ja tyyliin. Tämän kertomuksen aikaan isäni palveli Immolassa.

”Kyllä me koti saadaan”

Isäni, Heikki Miikkulainen, syntyi vuonna 1901. Talvisodassa hän taisteli Taipaleessa, Terenttilässä, Mustaojalla, Laatokan rannalla ja vastaiskuissa edellisissä paikoissa. Jatkosodassa hän ei enää joutunut eturintamalle vaan oli Immolan lentokentällä ilmatorjunnassa. Hän pääsi siviiliin 5.5.1942.

Vuonna 1941 meille kurkijokelaisille tärkeitä päivämääriä olivat 9.8. (lauantai) jolloin suomalaiset valtasivat Elisenvaaran, 10.8. (sunnuntai) silloin vallattiin Kurkijoki ja Suomen lippu saatiin liehumaan Linnanmäelle 11.8. maanantaina.

Isäni oli saanut viikon loman 16.-22.8.1941. Matti-sedälleni 4.9.1941 päivätyssä kirjeessä hän kertoi käyneensä kotia ja kotipaikkoja katsomassa tiistaina ja keskiviikkona. Vanhoista kirjeistä en ole saanut täyttä varmuutta tapahtuiko tuo käynti 19.-20.8. vai 26.-27.8. vai olisiko se tapahtunut 2.-3.9.

Vanhin veljeni Unto arveli sen tapahtuneen isän saaman lomaviikon aikana. Tähän johtopäätöksen hän tuli sen perusteella, että hän itse oli elokuun lopulla tullut yhdessä Pekka-setäni ja tämän vaimon Helmin kanssa kotipaikalle Elisenvaaraan. Ja he olivat siellä ensimmäisiä siviili-ihmisiä. Kyllä isä oli käynyt siellä ennen heitä.

”Melkein täydellinen tuho on tullut meidän kohdalle”

Kotona käynnistä isäni kertoo havaintonsa: Kotia ei enää ole. Asuinrakennus, aitat ja sauna on viime kesänä purettu ja viety pois. Navetan ikkunat on säröty. Ruuvassuojan seinät on viety pois. Riikestä on viety silta (silta = lattia) ja latukoista (latukka = laudoista tehty katos riiken seinustalla) sillat ja seinät ovat hävinneet. Vanhasta tuvasta on viety pois kaikki ovet sekä silta ja mattolankut (matto = huoneen välikatto).

Alapellon sarrai (sarrai = lato) on hävinnyt, samoin salon mökki ja sarraimen seinät ovat hävinneet. Ja Johannes-sedän rakentamasta pajasta on viety pois kaikki,

Myös tämä oli kodista jäljellä.

Isä-Heikki oli syntynyt 1901.

mikä vaan on vähänkin arvokasta.

Niin. Mitä jäi jäljelle? Navetta rikotuin ikkunoin ja lattiaton riiki.

”... raskaalta tuntui kun katselin kotia, jonka olin Johanneksen kanssa tehnyt...”

Kun isä jatkoi kierrostaan, hän löysi meidän kotitalomme. Se oli siirretty entisen Kiiverin Matin kodin alapuolelle ja siellä rakennettu ikkunoita myöten maan sisään. Väliseinät oli poistettu ja päätyikkuna oli suurennettu oveksi, joka johti laudoista rakennettuun keittiöön. Keittiö oli niin suuri, että siihen mahtui kuusi myyrpataa (myyrpata = rautapata).

Isän ensituntuma oli, että hirret oli niin pahasti rikottu että hän ei enää niihin koskisi. Mutta toisin kuitenkin kävi.

Miten kävi sukulaisten

Iso-isäni veljen, Mikko-sedän, asuinrakennus oli säilynyt aivan ehjänä. Mutta navetasta oli otettu väliseinät pois, riikestä oli tehty talli ja uusi sarrai oli viety pois. Mutamäkeenhan voisi mennä asumaan vaikka heti, ajatteli isä.

Kristiina-tätini asuinrakennus ja sauna olivat melkein ehjät. Mutta sarraimet on viety pois. Navetasta ovat hävinneet kaikki väliseinät ja ruuvassuojan vastainen tiiliseinä on hävinnyt. Lisäksi ruuvassuojan ohtaseinä on purettu ja sitten jatkettu ainakin 10 metriä tätä rakennusta. Näin oli saatu syntymään talli johon isäni mukaan mahtui ainakin 32 hevosta.

Entä muiden kyläläisten

Soikkelin, Kososen Simon ja Matin, Heikki-enon ja Kuivaisen Pekon talot olivat ehjiä. Mutta kaikki aseman-

seudun ja Sopen talot oli poltettu. Jääskeläisen talo, sauna, aitat ja sarrainten seinät oli viety pois. Lassilan Matin talosta ikkunat, ovet sekä uunit oli säröty. Antukan poikien talo, navetta ja aitat olivat palaneet. Poutasen, Liekarin, Sikiön Jussin ja Huuhtaniemen talot olivat ehjiä. Kuitenkin Huuhtaniemen navetta oli palanut.

Maantien varrelta aina Kurkijoelle asti oli kaikki talot poltettu.

”Sankaripatsaan paikalla oli ryssän ukon kuva”

Isän mukaan Kurkijoen kirkonkylä oli säilynyt melkein ehjänä. Kuitenkin kansakoulu samoin kuin molemmat pappilat oli poltettu. Mutta Heliövaaran pappilasta oli jäljellä sauna ja riiki.

Kirkkoa oli pidetty elokuvateatterina: Urut oli viety kirkosta pois, saarnastuoli ja alttari oli säröty. Kirkon sisustus oli kaikenlaista törkyä täynnä. Pihalla ollut sankaripatsas oli siirretty noin 10 metriä alemmas ja sankaripatsaan paikalla oli ryssän ukon kuva. Sen suomalaiset olivat kuitenkin särkeet.

Isä oli sitä mieltä, että kyllä siitä kirkon vielä saapi.

Isän terveiset Matti-veljelleen

Älä sure kotia, kyllä me koti saadaan. Jos Jumala antaa meille terveyttä, niin me teemme uuden kodin. Kasvaahan siellä kotipaikalla edelleen kaksi omenapuuta, toinen on makea toinen väkevä. Ihmettelen suuresti, että mikä siinä on kun kaksi puuta jäi paleltumatta. Kyllä me sinne mennään heti kun minä vain pääsen pois täältä rintamalta.

”Terveisiä ja Jumalan siunausta sekä näkemiin toivoo Heikki.”

Isä-Heikki palveli jatkosodassa ilmatorjunnassa Immolassa.

Hiitola-Säätiön leiri Silokalliolla 17.-20.5.2012

Juuret Hiitolassa – Tunnetko juuresi?

Kevät oli juuri puhkeamaisillaan täyteen kauneuteensa, kun oli Hiitola-Säätiön leirin aika Silokallion leirikeskuksessa.

Sateen vihmoessa alkoi pikkuhiljaa saapua leirille tulijoita. Leirin vetäjistä Raija Laaksonen ja Terttu Ketola olivat tulijoita vastaanottamassa.

Tänä vuonna oli 36 leiriläistä, neljä ohjaajaa ja lisäksi Hiitola-Säätiön edustajia.

Kunhan kaikille leiriläisille oli saatu majapaikka järjestymään, oli ennen päiväkahvia juhlallinen Karjalaviirin salkoon nostotapahtuma. Kauniina kajahti Karjalaisen laulu lintujen laulun säestyksellä.

Tottakai kaikki halusivat tietää ketä myö ollaa ja mistä myö tullaa. Koko porukalla kertailltiin vuorotellen kuulumisemme ja tultiin tutummiksi.

Illalla saapui Hiitola-Säätiön puheenjohtaja Kari Kaijo tuomaan Säätiön tervehdyksen tuomisinaan kaikille leiriläisille kunnan muistintpanovälineet.

Iltaa vietettiin lauleskelen ja yhteisiä kuulumisia haastellen. Aamulla saapuivat Säätiön edustajata Silja Iltanen ja Marja Karvonen toivottamaan leiriläiset tervetulleiksi.

Raija Laaksonen kertoi Hiitolan Pitäjäseuran uutuuksista Sukututkimuspiiristä, joka oli aloittanut toimintansa Harri Kekin johdolla. Innostusta oli ollut varsin runsaasti heti ensimmäisellä kerralla.

Mie ja miun sukkuin

Tähän päivään oli mahdettu leirin teemaan Tunnetko juuresi – Tunnetko sukusi – kuuluvaa asiaa.

Saimme kuulla hiitolaisiin sukuihin liittyvän mielenkiintoisen esitelmän. Sukututkija Harri Kekki oli paneutunut juurta jaksain hiitolaisiin sukuihin liittyviin asioihin. Leiriläisille selvisi 1600-luvulta lähtien Hiitolan sukujen vaiheet. Eniten löytyi Lankisia, paljon yli 2000 Lankista.

Esitelmän jälkeen leiriläiset saivat ruveta kaivelemaan oman sukunsa tietoja. Harri Kekki löysi koneensa uumenista monille tärkeitä tietoja sukupolvien ajalta. Silja Iltanen oli laatinut leiriläisille oman sukupuun kaavion ja nyt saivat halukkaat täyttää näitä ja Harri Kekki antoi oman panoksensa tietoja etsittäessä. Moni jäi odottelemaan myöhemmin saatavia tietoja.

Juhani Lukka saapui leirille mukanaan Hiitolan kartat, joissa ovat tarkemmat tiedot Hiitolan eri kylistä ja asukkaista. Valitettavasti näihin karttoihin oli aikanaan tullut virheellistä tietoa ja nyt pyritään saamaan kartat mahdollisimman totuuden mukaiseksi ennen kuin ne laitetaan nettiin.

Säätiön kartat ovat esillä Hiitolan Pitäjäseuran erilaisissa tapahtumissa mahdollisten korjausten takia. Jos tiedät korjattavia kohtia, ota yhteyttä.

Päivän tiiviin ohjelman pakettin myötä saatiin oikea ”tietoisku” hiitolaisista suvuista.

– Mielenkiintoinen päivä, totesi moni.

Piiraskohvit

Perinteiseen tapaan saapuivat Hiitolan Pitäjäseuran naiset mukanaan paistamansa piirakat, jotka sitten nautittiin iltakahvin kanssa. Karjalaisethan ovat tunnetusti laulukansaa ja iltaa vietettiin leiriläisten, heidän vieraidensa ja lauluryhmä Evakoiden kanssa laulellen. Tarmo Peltomaa vastasi mukavasta musiikista. Säätiön edustajia oli mukana yhteisessä illassamme.

Meijä suku ja teijä suku

Lauantaiaamu aloitettiin lupsakkaasti, kun Raija Collander kertoi sukulaissuoksista. Siinä selvitettiin kälyt, langot, natot, täätinät, minniimet, kotvävyt ja muut. Kyllähän sitä sukuihin kuuluvaa tarinaa olisi jaksanut kuunnella vaikka kuinka paljon. Niin monenlaista mukavaa sieltä pöyhösi esiin.

Toinen Raija kertoi mitä Hiitolassa oli aikoinaan ollut ja mitä oli sitten menetetty. Terttu esitteli perheeseen ja sukuun liittyviä sanontoja ja sananlaskuja. Niitähän olikin löytynyt melkoinen määrä. Niistä selvisi, että perheissä oli silloin ollut ”nokkimisjärjestys”. Sanottiinhan sitä: ”Syöpiks minnii vai annetaaks koiral” tai ”Varis ei oo lintu eikä kotvävy mies”. Myös omassa perheessä tai suvussa käytössä olleita sanontoja muisteltiin. Esille oli laitettu vanhoja

Kaunis Karjalan viirimme laskeutui sunnuntai-aamuna, tehden tilaa Kaatuneiden muistopäiväksi salkoon vedettävälle Suomen lipulle. Kuvassa Vesa Parkkali ja Reino Tontti.

Hiitolasta ennen sotia otettuja valokuvia runsas määrä. Kuvat kiinnostivat, löytyihän sieltä monille tuttuja paikkoja ja ihmisiäkin.

Näytteillä oli myös Terttu Ketolan vanhojen karjalaisten mallien mukaan neulomia lapasia ja sukkia. Taitavia ovat olleet ennen vanhaan karjalaisnaiset. Upeita malleja.

Savuista ja kuumaa tunnelmaa

Iltaa vietettiin rantsaunalla sanoen. Jotkut rohkeimmat pulahitivat Joutsjärven melko viileisiin aaltoihin. Takka tuprutteli ensin savua sisälle ja sitten makkaraa paistettamäärä. Niistä selvisi, että perheissä oli silloin ollut ”nokkimisjärjestys”. Sanottiinhan sitä: ”Syöpiks minnii vai annetaaks koiral” tai ”Varis ei oo lintu eikä kotvävy mies”. Myös omassa perheessä tai suvussa käytössä olleita sanontoja muisteltiin. Esille oli laitettu vanhoja

tiloissa majoitusrakennuksessa, jonne oli laitettu esille monenlaista mielenkiintoista katseltavaa ja tutkittavaa.

Viiri alas ja lippu ylös

Sunnuntai aloitettiin erilaisissa merkeissä kuin aikaisemmillä kerroilla. Oli virallinen liputuspäivä ja ensin laskettiin Karjalaviirimme alas ja sitten nostettiin Suomen siniristilippu salkoon. Kaksinkertainen juhlallisuus.

Liisa Syrjä kertoi Hiitolan NKYn (Nuorten kristillinen yhdistys) tarinaa. Monipuoliseen esitelmään oli koottu todella runsaasti tietoa sen ajan ihmisten kiinnostuksesta ja runsaasta mukana olosta erilaisissa tapahtumissa. Toiminta oli aktiivista ja suuretkin tapahtumat saatiin järjestettyä vanhanajan talkoohengessä.

Karjalaisjuurinen Kokemäen eläkkeellä oleva kanttori Toivo Kokko oli saapunut vieraaksemme en-

sin aamutilaisuuteen, sitten Silokallion kappelissa pidettävään hartaustilaisuuteen, johon Hiitolan kirkonkellot kutsuivat leiriläiset. Hartauden toimittivat Liisa Syrjä ja Toivo Kokko.

Loppu on vaa itkuu vail

Ruokailun jälkeen kokoonnuttiin vielä yhteiseen hetkeen leiripalautteiden merkeissä. Nopeasti olivat nämä neljä leiripäivää vierähtäneet. Tällä kerralla te leiriläiset teitte näistä yhteisistä päiväistämme todella mieltä virkistävät ja monipuoliset. Kiitos kaikille mukana olleille. Oikein kaunista kesää kaikille ja muistammehan vielä, että Juuret ovat löytäneet. ”Ilman omien juurien tuntemista ihmiseltä puuttuu elämän perusta.”

Toivottavasti tavataan Hiitolajuhlilla!

Terttu Ketola

Iloisesti yllätetyt leirinvetäjät Terttu Ketola ja Raija Laaksonen.

“Juuret Hiitolassa, tunnetko sukusi” -teema sai leiriläiset tarkkaavaisina seuraamaan Harri Kekin kerrontaa Hiitolaisista suvuista.

Hiitola-leiririimi

*Leirille lähti Hiitolan sakki,
kottii haukkumaa jäi rakki,
tarinoi juttui haastamaa tultii,
monet jo peitetty vieraisii multii.*

*Paikkoi tuttui muisteltii viel,
mite kulettii koulutiel,
kaiveltii juurii sukkui,
löyvettyi uusi tuttui.*

*Rattosast kulu päivä ja ilta,
synty välliimme kai eto silta,
ain ooteltii millo saahaa ruokaa,
lissää, lissää piirait tuokaa.*

*Raija kukku ku Karjala käki,
joku mielessää oikeeki näki,
räystäsilvät hää kuris piti,
oll monast nauruki liki.*

*Välil ihhailtii Hiitola viirii,
piirreltii karttoihi rajoja piirii,
tehtii sukupuut ommaa,
sehä vast oll sommaa.*

*Kaikk sukkuu ollaa halo haapase takkaa,
sanotaa nii pettaa ko makkaa,
nyt vietetää yhes juhlaa,
en aikoo ennää riimeihi tuhlaa.*

*Pertti Toivonpoika Vartio
Silokallio 19.5.2012*

HIITOLA-JUHLAT PORISSA 4.-5.8.2012

Kauppaoppilaitos Luvianpuistok.1

Lauantai 4.8. klo 13.00

Hiitola-säätiön järjestämä seminaari

Aiheena Siirtokarjalaisten koulutus- ja elämäkokemukset, KM Helinä Kekki
Vapaa pääsy, kahvitarjottu.

**Lauantai ja Sunnuntai
4.- 5.8. klo 11.00-16.00**

Näyttely: Käden taidot

Näyttelyssä esillä vanhoja Hiitolaisia naisten ja miesten tekemiä käsitöitä ja puhdetöitä.
la. Vapaa pääsy / su. pääsylippu

Sunnuntai 5.8. klo 9.00

Lipunnosto

Lippulaulu

klo 10.00

Messu

Länsi-Porin kirkko Liikastentie 28
saarna pastori Tuula Faye
liturgia pastori Tanja Häkkinen
Länsi-Porin seurakunnan lapsikuoro,
joht. Marjatta Salonen
Messun jälkeen

Kunnianosoitus

Keski-Porin kirkkopuistossa n. klo11.40 Sankarivainajien- ja Karjalaan jääneiden vainajien muistomerkeillä.
Ilmainen bussikuljetus klo 9.30 Kauppaoppilaitokselta Länsi-Porin kirkolle. Paluu Keski-Porin kirkkopuiston kautta takaisin Kauppaoppilaitokselle

klo 13.00

Pääjuhla

Juhlan juontaa	Aila Niemi
Liput saapuvat	Meri-Porin soittokunta, joht. Ismo Rinne
Karjalaisten laulu	Yleisö / soittokunta
Tervehdys sanat	Raija Laaksonen
Musiikkia	Titel lacovanche-Pana ja Vesa Formunen
Juhlapuhe	Professori Matti Linna
Musiikkia	Meri- Porin soittokunta
Satakunnan laulu	Yleisö / soittokunta

Väliaika

Karjalan kunnailla	Yleisö
Lausuntaa	Aino Korhonen
Musiikkia	Porin Veteraanikuoro, joht. Veikko Lehtonen
Juuret Hiitolassa	Minna Rajainmäki
Musiikkia	Evakot
Päätössanat	Kari Kaijo
Maamme	Yleisö

Pääsymaksu 12 € sisältää väliaikakahvin

Hiitola-Säätiö - Hiitolan Pitäjäseura ry.

Perunanviljelyä Hiitolassa

Keväällä syntyi ajatus että entisenä maatalouskerholaisena voisi olla mukava verestää vähän nuoruusajan muistoja mullassa tonkimisesta.

Saman tien muistin kuitenkin kasvimaasta olleen kovan ja vaivalloisen työn, ja hylkäsin heti porkkanapenkit ym. vastaavat mielestäni. Ehkäpä kannattaisi yrittää kasvattaa jotain vä-

hän helppohoitoisempaa...

Kotipihamme Porissa on kuitenkin niin pieni, ettei siihen, tomaatin, raparperin ja ruohosipulin lisäksi voinut isompia viljelmiä laatia.

Silloin sain ajatuksen, että mitäs jos laitankin potut kasvamaan ”omalle pihamaalle” Nehvolaan. Siellä viljelemätöntä maata kyllä riittää, eikä viljelyksen hoit-

taminenkaan pitkän matkan vuoksi kävisi kovin paljon voimille.

Tiedossa oli 5 kotiseutumatkaa joten Nehvolassa perunan kasvattaminen hoituukin luonnikkaasti.

Huhtikuuisessa tarinaillassa kerroin aikomukseni ja aloittelijana sainkin hyviä ohjeita idätyksestä sekä muita perunan viljelyyn liittyviä neuvoja.

Mielikuvituksessani korjasin syksyllä jo melkoista satoa.

Innostuneena lupasin, että jos perunoita löytyy riittävästi, syödään lokakuun tarinaillassa kotipihallani kasvaneista perunoista tehtyjä perunapiiraita. Leipojaksi olen jo pestannut siskoni. Hänen piirakoitaan maistelleet tietävät kyllä että hyvää on tiedossa, jos ei mikkää mää monkään....

Tuumasta toimeen

Riittävän ajoissa ennen ensimmäistä kotiseutumatkaa otin perunat itämään.

Hyvät idut niissä olikin istuttaessani ne 11.5. kotipihan muhevaan multa. Väkisinkin nousi mieleeni tuttu runo: ”Tätä peltoa kynteli taattoni mun, ja kynteli taaton taatto....”

Mukanani perunan istutustalkoissa olleet ystävät lukivat vielä loitsunkin kasvun takaamiseksi. Seuravalla matkallani 24.5. olin vähän pettynyt, kun ei ollut mitään merkkejä kasvusta, huolestuneena ajattelinkin

että eivät kai myyrät ole popsineet siemenperunotani?

Läheltä piti, etten alkanut tonkia maata ja kurkkia, onko mitään meininkiäkään kasvusta. Maltoin kuitenkin mieleni ja kitkin vaan heinät perunamaaltani.

17.6. tiluksillani käydessäni yllätyin iloisesti, sillä kotipihaan mennessäni komat perunanvarret tervehtivät etäviljelijää. Pihapiirissämme päivän aikana

käyneille monille vieraille esittelin tietysti ylpeänä perunamaatani. Tällä matkalla oli työvelvoitteena perunan multaaminen. Sen teinkin huolellisesti mahdollisimman ison sadon toivossa.

Heinäkuun loppupuolella tehtävällä matkalla käyn toki taas tarkastamassa, että kasvu etenee toivotulla tavalla. Vaikka Venäjällä onkin melkoista perunapulaa, niin toivottavasti miun perunain saavat kasvaa rauhassa ilman mitään häiriötekijöitä.

Tiedossahan toki on, että noin isoon maahan mahtuu monen monta uhkaa jopa perunallekin, mutta eiköhän

kuitenkin niin perunat kuin me kaikki muutkin saamme elää ja kasvaa rauhassa ilman minkäänlaista uhkaa.

Mielenkiinnolla ja jännityksellä jäänkin odottamaan lokakuun alussa tehtävää syysmatkaa jolloin tämä viljelykokeiluni tulos ratkeaa.

Jos satoni nyt syystä tai toisesta kuitenkin epäonnistuu, lieene parasta tämän jälkeen erikoistua vaan raparperin ja ruohosipulin viljelyyn.

Perästä kuuluu kui käi,

Raija Laaksonen

Tästä se alkoi...

Istutuspuuhissa 11.5.

Hyvältä näyttää..

Kurkijoki-säätiö järjestää Muistikuva -videokilpailun nuorille

Lähde mukaan tallentamaan elävää kurkijokelaista perinnettä! Kurkijoki-säätiö ja Perinne eläväksi –hanke kutsuvat kaikki alle 20-vuotiaat nuoret, joilla on perheen tai ystävien kautta yhteys Kurkijoelle osallistumaan videokilpailuun. Tehtävänä on haastatella Kurkijoella syntynyttä ihmistä ja videoida haastattelu.

Parhaat videot palkitaan

Kilpailuaikaa on 16.7.2012 asti, jolloin DVD-levyjen, joille videot on tallennettu, tulee olla Kurkijokelaisen toimituksessa. Kilpailun voittajat julistetaan elokuun pitäjäjuhilla. Kunkin sarjan voittaja saa 100 euroa ja parhaat videot kootaan DVD:lle. Tyyli on vapaa ja ohessa on vinkkejä haastattelun suunnitteluun.

Kilpailuohjeet

Kilpailutehtävä: Haastattele Kurkijoella syntynyttä sukulaista tai tuttua elämästä Kurkijoella. Kuvaa haastattelu videolle.

Kolme sarjaa: I Alle 12-vuotiaat: Lapsuustarina. Kesto 5–15 min
II 13–15 –vuotiaat: Koulutunteja ja lomapäiviä. Kesto 15–30 min.
III 16–20 –vuotiaat: Elämää evakossa. Kesto 30–45 min

Videon tiedostomuotoa ei ole rajoitettu, mutta sen pitää olla toimiva videotiedosto (eikä esim. editointiohjelman työtiedosto). Käytä parasta mahdollista kuvalaatuja, jota käytettävissäsi olevilla välineillä pystyy tekemään. Jos mahdollista, kannattaa käyttää kameran ulkopuolista mikrofonia, se ei kuitenkaan ole pakollista. Haastattelua saa leikata ja editoida, mutta lopputulos täytyy hyväksyttäväksi haastattavalla.

DVD:t tai USB – muistitikut toimitetaan Kurkijokelaisen toimitukseen (Koulukuja 7, 32200 Loimaa) 17.7.2012 klo 16 mennessä. Laita työsi yhteyteen nimesi, osoitetietosi ja puhelin- ja sähköpostiosoitteesi sekä ikäsi. Myöhässä toimitettuja kilpailutöitä ei huomioida. Kurkijoki-Säätiö saa oikeuden käyttää kilpailuun lähetettyjä töitä.

Lisätietoja kilpailusta saa Perinne eläväksi – hankkeen projektipäällikkö Niina Lehmusjärveltä, puh. 050 4036050 tai kurkijokimuse@kurkijoki.fi.

**TOIMI NOPEASTI,
VIELÄ EHDIT!**

Viisi vinkkiä haastatteluun

1. Kerro haastattavasi kanssa tarina.

Kiinnostavampia kuin lyhyet vastaukset pitkiin kysymyksiin ovat haastattavan tarinat. Hyvässä haastattelussa pääosassa onkin haastattava ja hänen tarinansa, ei haastattelija. Kysymyksillä viedään tarinaa eteenpäin, ei keskeytetä sitä. Pitkä tarina voi sisältää pienempiä tarinoita. Parhaat tarinat löytyvät, kun haastattelun tekoon varataan riittävästi aikaa.

2. Missä haastatellaan on yhtä tärkeää kuin ketä haastatellaan.

Haastattelu on hyvä valmistella etukäteen ja silloin haastattelupaikan valinta on tärkeää. Mieti haastattavan kanssa paikka, jossa on rauhallista kuvata ja haastattavan on helppo puhua. Paikka voi olla haastattavan kotona, ulkona tai sisällä, paikka voi liittyä haastattavan tarinaan tai kertoa jotain haastattavasta. Haastattelussa voi olla mukana myös jokin tarinaan tai aiheeseen liittyvä esine tai valokuva. Muista, että joillakin julkisilla paikoilla, kuten kauppakeskuksissa ja kahviloissa, kuvaamiseen tarvitaan lupa.

3. Mieti kysymyksiä ja aiheita etukäteen.

Ennen haastattelua on hyvä miettiä, mitä haluat haastattavalta kysyä ja mistä aiheista hän saattaisi tietää ja haluta puhua. Aiheita voivat olla esimerkiksi lapsuus, koulu, sota, harrastukset ja työ. Kysymyksillä taas johdatellaan aiheeseen. Kysymykset eivät saa olla liian laajoja. "Kerro lapsuudestasi" on liian laaja kysymys, sen sijaan voi kysyä esimerkiksi millaisia leikkejä haastattava leikki, millaisia kotitöitä teki tai millainen hänen kotinsa oli. Haastattelua voi harjoitella ennen kuvaamista.

4. Haastattava ei ole vain puhuva pää.

Haastattelu, jossa kuvataan koko ajan vain haastattavan kasvoja, on tylsä. Mieti, miten saisit kuvattua haastattavaasi niin, että mukaan tulisivat myös ilmeet ja eleet, käsiensä ja vartalon liikkeet. Haastattavan ei myöskään tarvitse istua koko kuvauksen ja haastattelun aikaa paikallaan. Kannattaa harjoitella sekä lähikuvan että liikkuvan kohteen kuvaamista.

5. Itse koettu on tärkeämpää kuin toiselta kuultu.

Keskity haastattelussa siihen, mitä haastattava on itse kokenut. Haastattava osaa kertoa siitä kaikkein parhaiten. Kannattaa siis kysyä esimerkiksi: "Mitä perinteitä teillä oli kotona?" tai "Miten sinä lähdit evakoon?" kuin kysyä yleisesti perinteistä tai evakossa olosta. Haastattelun alussa tai lopussa on hyvä esitellä haastattava tai antaa haastattavan esitellä itsensä. Haastattelijan esittelykään ei ole pahasta. Muista kertoa haastattavalle miksi ja mihin haastattelua tehdään. Haastattavalta täytyy pyytää lupa paitsi haastatteluun myös haastattelun kilpailuun lähettämiseen ja julkaisuun. Julkaisulupa on hyvä pyytää kirjallisena myös tutulta ihmiseltä.

Jatkoa sivulta 5

leet uuden perunan veroisia, mutta parempia kuitenkin kuin Suolahdesta kaupasta ostetut paleltuneet perunat.

Eri viranomaisten toimesta avustettiin kevätkylvöjen tekemisessä. Tilalta toiselle kulki traktori, kumipyöräinen Farmal, joka äesti pellot ja äestyksen jälkeen tuotiin siemenet ja kylvettiin maahan. Jokaiselle tilalle saatiin ainakin jonkin verran kylvöjä tehtyä ja omatoimisesti tehtiin lisää mahdollisuuksien mukaan.

Heinätyöt kesällä sujivat vanhalla rutiinilla. Isä ja naapurimme Pekka Torvinen ostivat yhteisen hevosen ja näin kumpikin sai tarvittaessa hevosparin käyttöönsä. Yhteisen hevosen työtunteja ei laskettu, vaan kumpikin käytti tarpeen mukaan ja välipäivät hevonen oli jomankumman talon laitumella toisen hevosen seurassa.

Raskaat syyskynnöt

Syksyn kyntötyöt olivat raskaita keskenkasvuille pojille. Fiskarsin kymppiaura tuntui kovin raskaalta käännellä vaolle. Sitten kun oppi heittämään auraa samaan

aikaan kun hevoset vetivät, sai auran helpommin uudelle vaolle. Kynnöt tulivat kuitenkin tehdyiksi syksyn aikana.

Myös metsätöitä vaadittiin meiltä poikaklopeilta. Viranomaisilta tuli määräys, että meidän kummankin oli hakattava metsästä halkoja 10 mottia ja luovutettava ne yhteiseen kulutukseen. En muista, että maksettiinko työstä palkkaa, mutta siitä sai puseron lahviin kiinnitetävän kirvesmerkin. Jos ylitti tavoitteen, sai jopa hopeisen kirveen.

Isä myi lomalla käydessään syksyllä metsästä jonkin verran tukkeja. Ne kaatoi ja ajoi Soskuanjoen varteen naapurikylän mies Juho Mustonen.

Me veljekset otimme keväällä urakan ja pudotimme tukit Soskuanjokeen. En tiedä minne saakka ne uitettiin. Myös metsästämme jokivarteen ajettua propsit, eli paperipuut me kuorimme keväällä.

Maallemme jokirantaan oli ajettu puutavaraa muistakin metsistä ja niitä kävivät pudottamassa jokeen ja kuorimassa mm. sotavangit Rähävaaran vankileiriltä. Jokuhen vanki osasi hieman suomea ja me pojat opimme eräitä varsin tarpeellisia ve-

näläisiä sanoja. Niitä ei kuitenkaan voinut kotioiloissa käyttää.

Urheilu ajankuluna

Vaikka työtä oli yllin kyllin, niin sen ajan hengen mukaan sunnuntaisin ei tehty varsinaisia töitä vaan lepopäivä pidettiin vapaana.

Silloin sopi kesäisin mennä vaikka urheiluharrastusten pariin. Joko Rähävaaran koulun kentällä tahi Julun aholla pelattiin pesäpalloa, hypättiin pituutta ja korkeutta tai työnnettiin kuulaa, siis pyöreää kivenmurikkaa, tai heitettiin keihästä, eli lepäkeppiä. Talvipuolella laskettiin mäkeä ja hiihdeltiin kavereita katsomaan.

Joskus harrastukset olivat vähän vaarallisia, sillä silloin tällöin löydettiin käsikranaatteja ja käsiaseiden patruunoita. Vahinkoja sattui kuitenkin yllättävän vähän.

Kerran meillä kylässä olleet kaksi serkkupoikaani olivat polkupyörämatkalla löytäneet varsikäsikranaatin. Isompi pojista ajoi polkupyörää ja nuorempi otti kyytiä tavaratelineellä. Löydetty käsikranaatti laitettiin selkäreppuun, joka oli pyörää ajavan pojan selässä, siis veljesten välissä. Meil-

le tultuaan pojat näyttivät innoissaan löytöään. Isäni sattui olemaan lomalla ja hän takavarikoi välittömästi poikien uuden lelun ja kävi heittämässä sen Soskuanjokeen.

Kerran me veljeni kanssa hiihimme Luhovaaraan Syrjäsen poikia katsomaan. Siellä vanhemmat eivät olleet kotona ja pojat puuhailivat trotylipanoksen kanssa. Kertoivat räjäyttävänsä sen sisällä ja peljättävänsä sängyssä päiväunilla olevan sotavangin. Veljeni torjui ajatuksen vedoten siihen, että räjäyttäminen saattaa aiheuttaa vahinkoa myös tulelle ja räjäyttäjälle. Pojat harkitsivat asiaa uudelleen ja päättivät siirtää räjäytyksen ulkoilmaan. Näin tapahtuikin ja hyvä päätös se olikin. Räjähdys teki omenapuun juurelle syvän kuopan ja jäisiä multakokkeita lenteli ympäriinsä.

Juuri kun oli uskottu olojen vakiintuvan, niin ne muuttuivat radikaalisti keväällä 1944 koittaessa. Sotavangit kääntyi, Elisenvaaraa pommitettiin surullisin seuroihin ja valmistautuminen pahimpaan alkoi. Syyskuussa se pahin sitten toteutui.

Arvi Heinonen

Tilaa Kurkijokelainen lahjaksi

viereisellä tilauskortilla tai soittamalla toimitukseen
p. 050-5213336

Norjan ja Venäjän välillä rajoitettu viisumivapaus

Noin pari sataa Norjan ja Venäjän rajaseudun asukasta on hakenut kolmivuotis-
ta raja-asukastodistusta, joka oikeuttaa enintään 15 päivän oleskeluun naapurimaassa viisumivapaasti.

Todistuksen voivat hakea 30 kilometrin säteellä rajasta asuvat, todistus myös rajaa liikkumisen korkaitaan 30 km: päähän rajasta.

Vyöhykkeen sisällä Norjassa asuu n. 9000 henkilöä Kirkkonien alueella Etelä-Varangin kunnassa. Venäjän puolella raja-asukastodistukseen oikeutettuja asukkaita on n. 45 000 Zapoljarnyissa, Korzunovossa, Nikkelissä ja Petsamossa.

Kummatkin valtiot odottavat raja-kaupan vilkastuvan.

Vyöhykkeen noudattamista valvoo Norjan poliisi, jonka mukaan pelkoa vyöhykkeen ylittämisestä ja matkaisuudesta muuttaman kymmenen kilometrin päässä sijaitsevaan Suomeen ei ole. Poliisipäällikkö Stein Hansen uskoo, että raja-asukastodistuksen menettämisen uhka saa ihmiset pysymään sallitulla vyöhykkeellä.

Norjan Storskogin maa-
raja-asemalla odotetaan tänä vuonna neljännesmiljoona ylitystä ja ensi vuonna vielä enemmän.

Pohjois-Norja kärsii työvoimapulasta ja vastaisuudessa odotetaan helpotuksia myös työvoiman liikkumiseen.

Kurkijokisia juttuja

Sinusta iso viskaali

Vähitellen Yrjö-ukin perheen elämä asettui raiteilleen Mellilän Torkkalassa.

En tiedä miten he ja heidän varsinaissuomalaiset naapurinsa sopeutuivat karjalan murteeseen ja miten se vähitellen liudentui pois, mutta tuli taas esille karjalaisia sukulaisia ja tuttavias tavattaessa.

Torkkalan tila oli pieni kuten kai järjestään kaikki tilat, jotka siirtokarjalaisille lohkottiin. Muistan miten ukkini harmitteli tilan metsien pienuutta ja niiden vähäistä puumäärää. Toimeen kuitenkin tultiin.

Eno-Väinö kävi verhoilijan kurssin saadakseen lisäansioita. Pientila ei oikein antanut työtä kahdelle miehelle.

Enoni perusti myös pienen kanalan lisäansioiden

saamiseksi. Siihen aikaan munat toisin kuin nyt antoivat merkittävää lisäansiota pienekin mittakaavan tuotannolla. Hän kävi myös metsätoissa aina kun siihen oli tilaisuus niillä main.

Yrjö-ukista jäi muistokuvina melko hiljainen, mutta myhäilevän hyväntahtoinen olemus. Häneltä harrastusjuoksijahevosiin oli jäänyt Karjalaan ja nuorempiin päiviin, mutta käteistä hän piti entiseen tapaan hyvän juoksijahevosen hinnan verran. Kerran sitä sitten tarvittiinkin. Ukkini oli kiinnostunut tyttärensä poikien koulumenestyksestä. Muistan kuinka Riihimäen lyseon kolmannella luokalla sain kevättodistuksessa kympin matematiikassa. Yrjö-ukkini, joka arvosti matematiikan osaamista yli

kaiken, otti lompsansa takataskustaan ja kaivoi sieltä kaksi Snellmania eli 10000 markkaa, ojensi ne minulle ja loihe lausumaan: ”Sinusta tulee joskus Iso viskaali.” Olin tietysti suunnattoman iloinen sekä suuresta rah summasta että ehkä vieläkin enemmän ukkini antamasta paljosta arvostuksesta.

Miten sitten lie ukin enusteen käynyt, tyttären pojasta tuli aikanaan Keskukskaupakamarin elinkeinojohtaja, siis ehkäpä ukin mitoilla jonkinlainen viskaali. Nykymitoilla ehkäpä ei Iso viskaali. Maailma heittelee meitä kutakin omalla tavallaan. Minut lopulta Kaupan konsultiksi.

Paavo S. Vepsä juuret Kurkijoella

Jatkoa sivulta 1

toos mamman paikkaa, kyselee pirteäsilmäinen nuori tyttö äidiltään ja katsoo karttaa Viipurin seudulta.

Moni, joka ei omannut minkäänlaisia yhteyksiä Karjalaan, totesi Karjalan kiinnostavan. Usea oli siel-

lä matkailutkin. Monen oli matkailuun innostanut karjalainen naapuri. Haluttiin katsoa, millaisia ne naapurin kotipaikat olivat olleet. Moni oli ihastunut kauniiseen maisemaan – jopa jäänyt koukkuun, takana jo useita matkoja.

Miten Kurkijoki-Säätiön osasto sopii maatalousnäytelyyn koneiden, eläimien ja

muiden myyntiartikkeleiden keskelle? Osasto oli keskellä elämää, keskellä ihmisiä, elämän ytimessä. Siellä, missä keskustellaan elämän perusasioiden tuottamisesta, sinne kuuluu myös osasto, joka ylläpitää tietoisuutta juurten ymmärtämisestä.

Helena Sulavuori

160 Kurkijokelainen VUOTTA SITTEN...

Kurkijokelaisia kasvoja vuosikymmenien takaa GABRIEL KORJONEN

Korjos-ukon maininnutko lienen tuon miehen Lopotista, tuskin tienen. Uroja hänkin oli harmaita ja Kurkijoen kunnan johtaja.

Tuo Korjos-Ukko oli suomalainen kuin vanha tervaskanto rustokkoinen ei hevini saanut hänestä urakkaa kysyttiin iskua ja navakkaa.

Ma ukon tunsin rauhan ajoist asti hän pyyylevänä liikkui vakavasti ois outo luullut pölkyn puetun kauppiaan siistiin pyhäntuhun.

Mutt pölkys oli sydän soastuma ja vakaa sydän, sydän nuortuva jos aaltoeli veri tulinen tuon niin, miehen sydän raitis rattoinen.

Niin, sellainen hän oli Koapro-ukko Kurkijoen kunnan isä, joka melkein yksin kuntakokouksen avulla hoiti kunnan asioita muutaman menneen vuosikymmenen ajan.

Nuo muutamat suuren runoilijan säkeet sopivat niin mainiosti ”Korjosen Koapro-Ukon” ulkonaiseen

sekä sisäiseen olemukseen. – Kun Koapro-Ukko tuikein ilmein alta kulmain ja alahuuli lerpallaan katseli jotakin asiakastaan ja ärjäsi suorasukaiseen puoleksi leikilliseen tapaansa jotakin – luuli hänen ottava säilyttämällä luonnon pois jokaiselta.

Kukaan ei häntä kuitenkaan pelännyt vaan kaikki kuntalaiset tunsivat ja tiesivät, että tuon jäyhän pinnan alla sykki lämmin ihmissydän, sydän, josta riitti lämmintä myötätuntoa kaikille. Lieneekö kukaan lähtenyt hänen luotaan jotain neuvoa tai apua saamatta. – Siksi onkin Korjos-Ukon muisto säilynyt Kurkijoen vanhemman väestön mielessä unohtumatta.

Kurkijokelainen 4 – 1952, lauantaina heinäkuun 12. p:nä.

Haasteltiin ja päätettiin

Talkoovoimin tapahtuu

Suomen kesä on täynnä tapahtumia, pienempiä ja suurempia. Talkoohenki elää ja vaikuttaa niissä voimakkaasti. Tässä muutamia esimerkkejä. Yksi omista kohteistani oli Ilmajoki, tuttu Pohjanmaan paikkakunta evakkovaelluksen ajalta. Siellä esitettiin jo kolmatta kesää jokioopperaa Taipaleen joki. *Taipaleen joki – oopperan viimeinen esitys-kerta oli 16.6. Yleisö palkitsi esiintyjät seisaalleen nous-ten yli 10 minuuttia kestä-neillä aplodeilla. Ilmajoen oopperaesitysten onnistu-minen kaikkine oheispalveluineen on ilmajokelaisten talkoolaisten oma menestystarina.*

Oopperan pääroolien henkilöhahmoina oli kaksi runoilijaa. Yrjö Jylhä oli Talvisodassa komppanian päällikkö Taipaleen joella. Siitä syntyivät kuuluisat Kiirastuli-runot. Joen toisella puolella oli mukana taistelussa sotakirjeenvaihtaja runoilija Jevgenij Dolmatovski. Hänen runonsa Taipaleen joesta ei liene kovin monille tuttu, mutta hyvin koskettava sekin. *”Olen nähnyt ma jokia paljon, ja kaikkia muista en. Mutta yksi on - Taipaleenjoki vain purosien levyinen. On vaikeampi yli sen mennä kuin ylittää elämä...”* Puronen oli Kurkijokikin ja silti syvällä muistoissa.

Toinen talkoolaisten mestarinäytös saatiin kokea taas Oripään OKRA-messuilla. Lions Club Oripään organisoima maatalousnäyttely oli laajentunut jo niin mittavaksi, että 1400 asukkaan Oripään oli otettava mukaan talkoolaisia naapurikunnista Loimaalta ja Pöytyältä.

Kurkijoki-Säätiöllä oli oma näyttelyosasto kuten kaksi vuotta sitten. Nyt nelipäiväisillä messuilla kävi yli 71.000 ihmistä.

Ilahduttavan moni näyttelyvieras seisautui ohikulkiessaan osastollemme. Haasteltiin, kyseltiin ja kuunneltiin, muisteltiin Karjalan matkoja, ostettiin kortteja kirjoja teepaitoja ym. tarjolla olevaa. Kurkijokelainen lehden näytekapaleita jaettiin satamäärin, saatiinpa myös messutarjouksen perusteella uusia tilauksia.

Yllättävän moni ei-karjalainen kertoi käyneensä hyvien naapuriensa kanssa Kurkijoella – karjalainen sosiaalisuus ja vieraanvaraisuus ilmenevät tälläkin tavalla. Joillekin menetetyt Karjalan historia ja sitä kautta Kurkijoki oli mielenkiinnon kohde. Kurkijoki oli tuttu myös maanviljelysalan kouluistaan. Eräs mieshenkilö mm. kertoi setänsä olleen Kurkijoen maanviljelyskoulussa vuonna 1938 ja sitten valtaamassa Kurkijokea takaisin 1941.

Kurkijoki-Säätiön osastolla vieraili useita kertoja

Kurkijoen naapuripitäjän Parikkalan kunnanvaltuuston puheenjohtaja Ari Berg. Hän oli mukana messuilla Suomen sikalayrittäjien edustajana. Arin kanssa haasteltiin niitä näitä mutta erityisesti puheen aiheina olivat Karjalan Tasavallan uusi päämies Aleksanrd Hudilainen ja Parikkalan Syvänoron raja-aseman avaaminen. Ari Berg oli lähettänyt johtaja Hudilaiselle sähköpostia ja saanut ystävällisen vastauksen selvällä suomen kielellä. Hudilaisella on inkeriläiset sukujuuret kuten nimestä voi päätellä. Aleksanrd Hudilainen on esittänyt mm. seuraavia ajatuksia Karjalan Tasavallan kehittämiseksi:

”Karjalan tasavalta on erinomaista seutua, jolla on valtava potentiaali. Osatasavallan geopolitiinen sijainti, korkean ammatipätevyyden omaavien kansalaisten työ, luonnonriikkaudet, hyvät perinteet lisäävät uskoa hyvään tulevaisuuteen. On samalla muistettava melkoisten ongelmien olemassaolo. Tasavallan asukkaat yhä odottavat niiden ratkaisemista. On tärkeää hyödyntää taitavasti ja tehokkaasti karutettua talouspotentiaalia, on annettava sysäys pienryrittäjyyden kehittymiselle, on saatava mittavia uusia sijoituksia tasavaltaan, mikä tuo uusia työpaikkoja ja johtaa palkankorotuksiin.” (http://gov.karelia.ru/News/2012/05/0524_05_f.html)

Toivottavasti tällä presidentti Putinin nimeämällä johtajalla on myös valtuuksia vaikuttaa Parikkalan raja-aseman avaamiseen

turistiliikenteelle. Avajaisia jouduttaneen odottamaan vielä ainakin pari kolme vuotta, mutta sitten matka Kurkijoelle nopeutuu oleellisesti. Ari Bergin esittämä vierailukutsu Parikkalaan on jo nyt voimassa.

Kaiken kaikkiaan OKRassa oli hyvä tunnelma. Helenan ja Ninan avuksi oli saatu riittävästi talkoapua. Lämpimät kiitokset mukana olleille. Talkoolaisia on ollut myös kiitettävästi Perinne eläväksi –hankkeen eri tapahtumissa. Itse asiassa myös OKRA toimi museohankkeen yhtenä näyteikkunana.

Nuorison saaminen mukaan perinnetoimintaan on edelleen keskeinen tavoitteemme. Vain siten tulevaisuus on taattu. Hyviä kokemuksia on jo saatu kouluvierailuista, joista on ollut mukavaa luettavaa Kurkijokelaisessa. Myös lehden elokuun Kurkijoen matkalle on tulossa nuorta väkeä. Uutena haasteena on heitetty kehään ajatus rippileirin järjestämisestä Kurkijoella, ei vielä ensi kesänä mutta ehkä sitä seuraavana. Löytyisikö siihen vetäjiä?

Seuraavat talkoot ovatkin sitten jo pitäjäjuhilla Loimaalla 11.-12.8.2012. Järjestelyvastuu on jaettu entistä laajemmalle joukolle karjalaisseurojen kesken. Aika entinen ei enää palaa, jolloin juhlat pidettiin jopa Loimaan eri kunnissa paikallisvoimien talkoilla. Juhlien 2-päiväisyyskin alkaa jo pian olla harkinnan alla. Mutta nyt vielä jatketaan vanhaan hyvään tyyliin. Haastellaan sitten siellä lisää!

Osmo Kuosa, valtuuskunnan varapuheenjohtaja

Isä Kaarlo Kustaa Kuosa Soskuan kylästä kansakoulun naapurista ja äiti Anna Rummunsuon Puntalasta Alina ja Juho Lötjösen suurperheestä.

P.S. Talkootarjouksia löytyy lisää osoitteesta www.kurkijoki.fi.

Osmo Kuosa viimekesäisellä Laatokka -Ääninen ris-teilyllä.

Karjalainen kirjonta

Jo ammoisista ajoista asti naisilla on ollut halu koristaa kotiaan ja asusteitaan. Koteja ovat kaunistaneet ristipistosomisteet, etupistokirjonnalla tehtyt käsipaikat, laaka,- varsipistoin koristellut tekstiilit unohdamatta ketjuvirkkauksella koristeltuja töitä.

Useissa käsityökirjoissa on ylistetty karjalaisia käsityöitä niiden värikkyden ja kauneuden vuoksi. Monilla paikkakunnilla karjalaisten evakkojen tulo on mainittu rikastuttaneen alueen käsityökulttuuria. Erityisesti karjalainen kirjonta oli omaleimaista. Karjalaisiin kirjontatyyppeihin kuuluvat etupistokirjonta, virvittäin ompelu, ketjuvirkkaus, ketjupistokirjonta, ristipistokirjonta ja laakapistokirjonta.

Käsityömallit otettiin yleensä luonnosta, joka loi runsaan malliston kasvi- ja eläinornamenteineen. Moni malli on saanut myös alkunsa ikkunan jääkukista ja järven jääkuvioista. Koristeista on käytetty nyt jo unohdettiin joutuneita nimiä, muun muassa mehiläisenjalkoja, vääräpäitä, revonneniä ja näreisiä. Tätä vanhaa koristemallien nimistöä olisi mukava elvyttää.

Theoder Schvindt keräsi nämä koristeaiheet kirjaksi, Suomalaisia koristeaihteita,

jo vuonna 1893. Nykyään kirjan nimi on Suomalaisia ompelukoristeita ja sitä on saatavilla kirjastoista ja antikvariaateista.

Mary Olki

Mary Olki syntyi Porissa 1891 ja oli koulutukseltaan käsityönopeettaja. Hän kuului Kotilieden toimittajakuntaan, ja hänen mallejaan julkaistiin useissa lehdistä. Hänelle heräsi ajatus perinteisten suomalaisten käsityöiden tallentaminen kirjoiksi, joista muodostui Mary Oljen arvokas elämäntyö.

Hän suunnitteli monet mallit Kansallismuseossa, koska vanhoja malleja ei voinut viedä museosta lainaksi.

Kotien perintöaarteiden joukosta hän pelasti monta ihastuttavaa mallia joutumasta unohduksiin.

Mary Oljen Kauneimmat käsityöt kirjasta löytyy paljon kauniita karjalaisia käsityöitä. Kirjan painos on loppu, mutta kirjaa on saatavilla kirjastoista ja antikvariaateista. Mekin voimme olla kiitollisia Mary Oljelle hänen tallentaessaan myös hiitolaisia käsityöitä.

Mary Oljen asennetta työhön kuvaa hänen mieltänsä: ”Vanhat käsityötavat on otettava uudelleen käyt-

töön, ja vanhat kauniit mallit sijoitettava kauniisti ja sopusointuisesti nykykäyttöesineisiin”.

Sydämellinen kiitos myös Helena Roihalle Mary Oljen aineiston julkaisuluvasta.

Herttaset

Mukavaksi kesäiltojen ratoksi esittelemme karjalaisen ristipistotyön Herttaset. Malli soveltuu käytettäväksi mitä moninaisempiin ristipistotöihin. Malli löytyy Mary Oljen Kauneimmat käsityöt kirjasta.

Herttasia on koko pinnan täyttävänä käytetty Hiitolassa ja Räisälässä vaimojen päähineissä, tanuissa.

Villakankaalle ommeltaessa käytetään kaksiniitistä villakangasta. Lankana käytetään kahteen osaan jaettua

villaista kirjontalan-kaa. Herttaset on kaunis malli esim. sohvatyynyyn.

Herttasten raitamalli luontuu hyvin käytettäväksi myös liinojen reunaan.

Eipä muuta kuin herttasia kirjomaan.

Pirjo ja Pia

Hiitolaisten kädentaitojen näyttely

Keräämme elokuussa Hiitolan Pitäjäjuhlien yhteydessä järjestettävään kädentaitojen näyttelyyn hiitolaisia naisten ja miesten tekemiä käsi- ja puhdetöitä. Näyttelyn suunnittelua varten Hiitolan Pitäjäseuran naistoitumikunta pyytää ottamaan yhteyttä.

Myös valokuvat käsi- ja puhdetöistä ovat tervetulleita.

Pia Ketola

puh.040-5559625 iltaisin ja viikonloppuisin
sähköposti: pia.ketola1@gmail.com

Pirjo Kopra

puh. 050-9114849
sähköposti: pirjo.kopra@gmail.com

Terttu Ketola

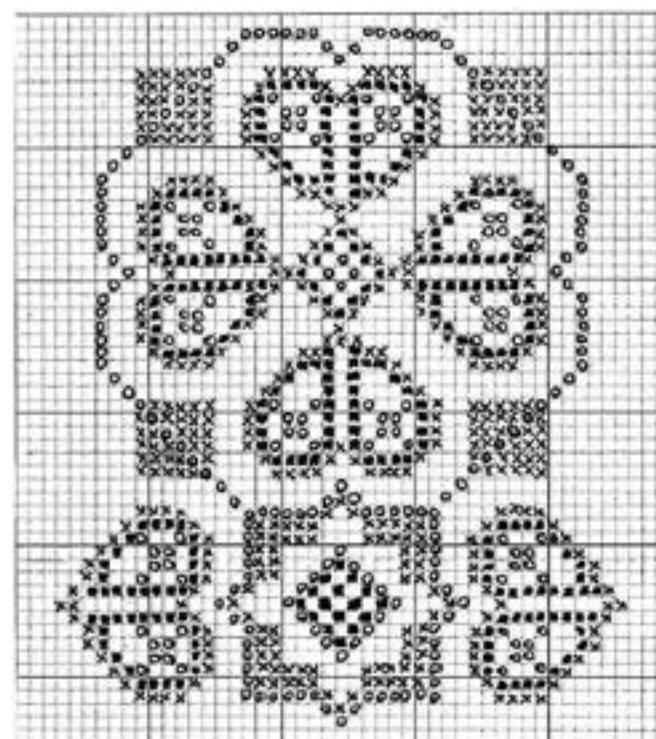
puh. 02-5480484 tai 040-8356305
tavaroiden vastaanotto

Ristipistokirjonnan historiaa

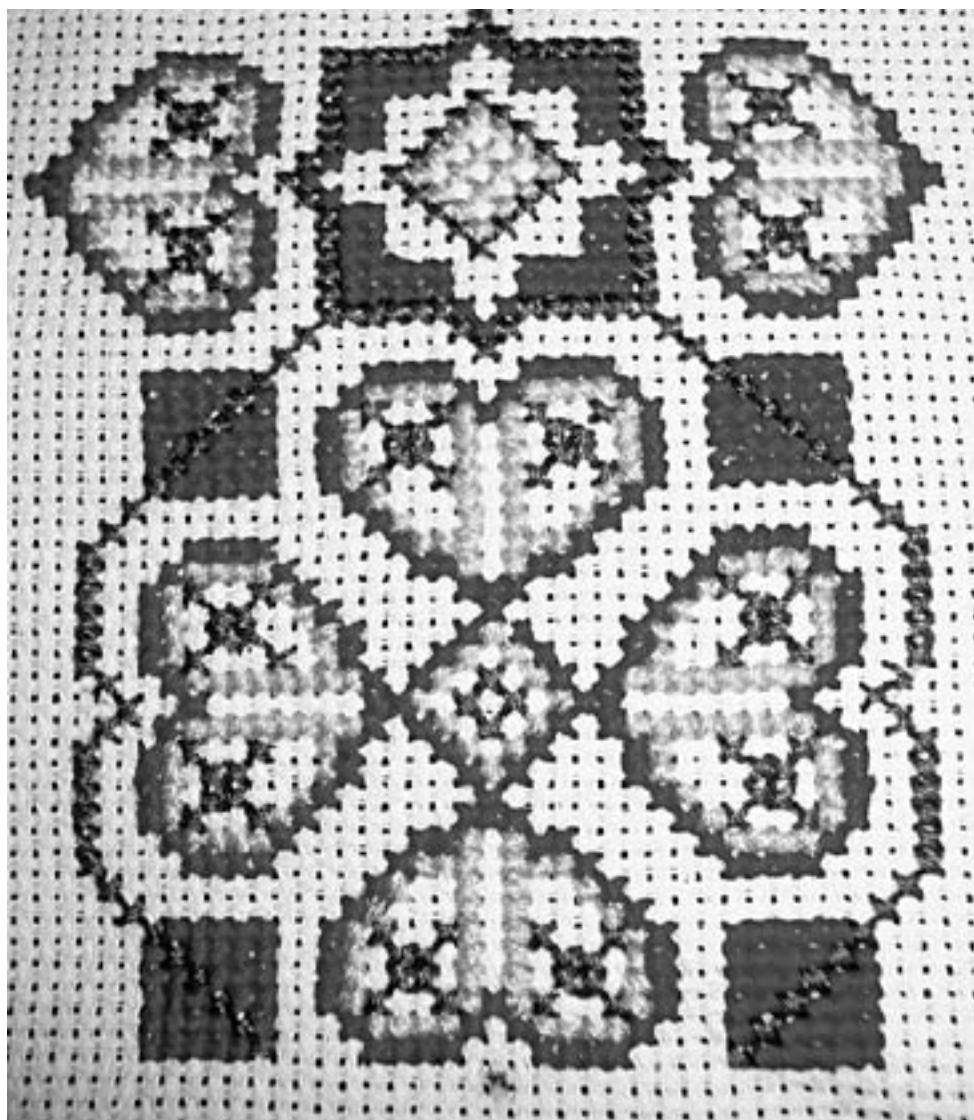
Kirjonta on vanha tapa koristella kankaita ja vaatteita. Muinaiset idän kansat, (egyptiläiset, babylonialaiset), ovat olleet kuuluisia kirjontataiteen harjoittajia, ja sieltä kirjonta on levinnyt Eurooppaan ristiretkien myötä. Ristipistokirjonta on kehittynyt kaksoisompeleista, joilla on liitetty yhteen nahkappaleita. Ristipistokirjonta yleistyi 1500-luvulla, jolta ajalta ovat vanhimmat säilyneet mallikirjat.

Suomalainen ristipistokirjontaperinne poikkeaa huomattavasti eurooppalaisesta perinteestä. Eurooppalainen kirjonta noudatti tyylikauden aiheita ja värejä. Aiheet olivat usein erilaisia kukka- tai muita kasviaiheita tai kertovia kuva-aiheita. Suomalaisen kansanomaisen ristipistokirjonnan aiheet ovat geometrisiä kuvioita. Kuvioiden aiheet ovat pysyneet samankaltaisina satoja vuosia. Samantapaisia kuvioita esiintyy kirjonnissa ympäri maailman, joten on vaikea sanoa, mistä kuviot ovat alunperin kotoisin. Väreinä on käytetty yleensä valkoista ja punaista, jonkin verran myös sinistä, keltaista, vihreää, ruskeaa ja mustaa. Erityisen rikasta ristipistokirjonta on ollut itäsuomalaisessa käsityöperinteessä. Esimerkiksi kansanpukuihin kuuluvat paidat, päähineet ja esiliinat ovat olleet ristipistoin koristeltuja.

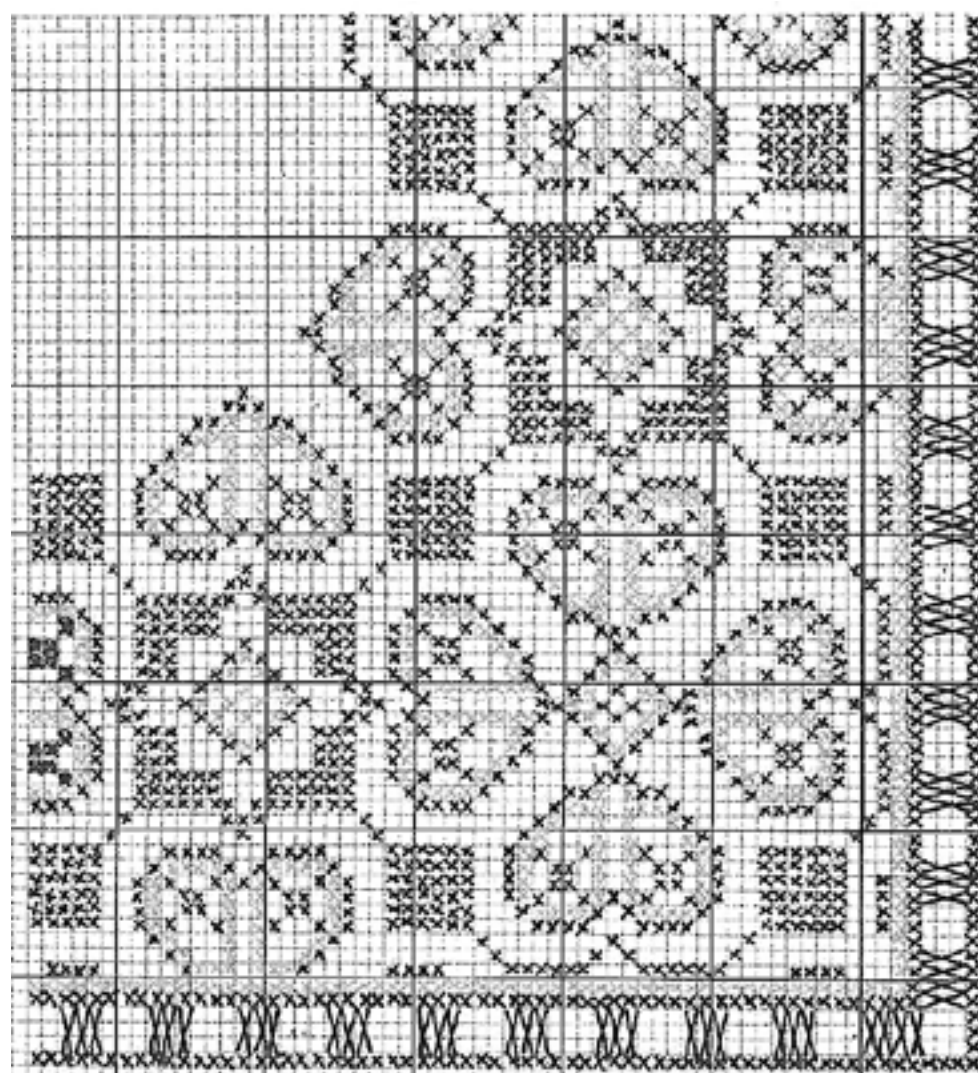
Lähde: <http://www.kaspaikka.fi/savonlinna/jambeck/historiaa.htm>

Mallikerta.

Mallikerta kirjottuna.

Mallin sovellus liinan kulmassa käytettäväksi.

Iloinen harmonikkataiteilija Timo Hautamäki valloitti yleisön Hanurit helskyivät Vampula- viikon pihasoittokonsertissa

Hanurit helskyivät Vampula-viikon tiistai-iltana pihasoittokonsertissa Karjalatalo Toiviaisen viihtyisässä pihapiirissä.

Runsaaseen kahteensataan noussut yleisöjoukko nautti silminnähävästi hanurimusiikista kauniissa kesäillassa. Viihtyisän pihasoittokonsertin tarjosi Jouko Tuovolan säätiö.

Haitarimusiikkia soittivat Huittisten Seudun Harmonikat ja porilainen harmonikkataiteilija Timo Hautamäki sekä pihasoiton nuori esiintyjä Sinna Saksi.

Viihtyisän musiikki-ilan juontanut Jorma Vähä-Heikkilä sai yleisön suut messingille hauskoilla vitseillä, ja yleisölle spiikkeri antoi hyvän 'kattauksen' ilan esiintyjistä ja konsertin kappaleista.

Muistatko Monrepos'n, Koitere Karjalan helmi...

Toista kymmentä soittajaa käsittänyt Huittisten Seudun Harmonikat avasi Karjala-

sävyisen pihasoiton soittamalla kappaleen Kannaksen poikia.

Konsertin alkuosan teemana oli Karjala. Niinpä päästiin nauttimaan tutuista sävellyksistä Laatokan morsian, Muistatko Monrepos'n, Koitere Karjalan helmi, Heili Karjalasta, Sellainen oli Viipuri, Matalan torpan Balladi ja Kevät Karjalassa. Satakunnan vuoden pelimannina 2010 palkittu Liisa Savolainen esiintyi torppaballadin ja Karjalan kevään solistina.

Harmonikkaryhmä jatkoi kappaleilla Karjalan Katjusha, Karjala valssi ja Kurkijoki valssi. Pihakonserttiyleisö nautti myös kappaleista Valkoiset kielot, Yön hetket, Ilta Kannaksella, Kirje isältä, Äänisen aallot, Kangastus, Särkynyt onni ja Nuoruusmuistoja.

Haitariryhmä vastasi yleisön runsaisiin taputuksiin soittamalla kauniin kappaleen Metsäkukkaa. Nuori Sinna Saksi viihdytti pihakonserttiyleisöä kappaleilla Juokse sinä humma ja Satumaa.

Koitere Tapio Liinojan vanhemmille muistorikas järvi

Pihasoiton spiikkeri kertoi muun muassa, että tunnetun Vampula-lähtöisen näyttelijän Tapio Liinojan vanhemmille Koitere on muistorikas järvi. Koitereen rannalla Tapion äiti Helena oli opettajana, ja Heikki-isä oli siellä isänmaan 'matkalla'. Sittemmin Liinojen Vampulan koti sai nimensä muistorikkaasta Koitereesta.

Tapio Liinoja on esiintynyt usein koti-Vampulassa, mutta tällä kertaa yleisö toivotti runsain taputuksin tervetulleeksi useasti palkitun porilaisen harmonikkataiteilija Timo Hautamäen, joka on muun muassa palkittu hopealla Kultainen harmonikka-kilpailussa Sata-Häme Soi-tapahtumassa.

Soittotaiteilijan haitari helskyi mahtavasti Toiviaisen pihapiirissä. Iloinen hanuristi päästeli muun muassa sävellykset Hurmaava kimalainen ja Musta leski ja vei pihasoittoyleisön Meksikon pikajunaan. Yleisön taputus-

ryöppyyn soittotaiteilija vastasi helskyttelämällä hanurillaan Säkijärven polkan.

Valkolakin keväällä päähänsä painanut uskovainen harmonikkataiteilija kertoi, että hän lähtee tuota pikaa Viktor Klimenkon kanssa esiintymään Laatokka-risteilylle. Alkuvuodesta alkaa varusmiespalvelu Lahdessa sotilassoittokunnassa ja sen jälkeen matematiikan opiskelu Helsingin yliopistossa.

Suoma Tirkkonen

Myös nuori hanuristi Sinna Saksi viihdytti yleisöä Vampula-viikon pihasoittokonsertissa.

Pihasoiton hauskaasti juontanut Jorma Vähä-Heikkilä kyseli, mitä nyt kuuluu ylioppilaskin keväällä päähänsä painaneelle harmonikkataiteilija Timo Hautamäelle.

Vampula-viikon pihasoittokonsertti kiinnosti. Toiviaisen pihapiirissä nautti esityksistä runsaat 200 harmonikkamusiikin ystävää.

Yleisö palkitsi pihasoittokonsertin esitykset runsain taputuksin

Kurkijokelaisuus on voimissaan!

Kurkijoki-isännänviiri
95 €

Hanki upea Kurkijoki-isännänviiri
vaikkapa lahjaksi.
Pituus 4 metriä
Leveys 45 cm (leveästä päästä)

Pidetään perinnettä yllä!

Nouda tai tilaa Kurkijokelaisen toimituksesta:
Koulukuja 7, 32200 LOIMAA
Puh. 050-521 3336
toimitus@kurkijoki.fi

Eskon puumerkki

Murteella

Vastaukset

1. Kyyrölän ruukku
2. katso
3. invalidi
4. väsyttää
5. neula
6. suututtaa, oksettaa
7. on vihainen, ei puhu
8. kaula
9. polvitaive
10. pahantapainen

Murresanat koonnut Anja Valoaho.

Asianajajia

ASIANAJAJA
on asianajajaluetteloon hyväksytty lakimies, jolla on säädetty kokemus ja taito. Asianajajan toimintaa valvovat Asianajajaliitto ja oikeuskansleri. Asianajotoimistot hoitavat myös maksuttomia oikeudenkäyntejä ja oikeus- turva-asioita.

Asianajotoimisto HEIKKI RANTANEN OY
asianajaja, varatuomari
Heikki Rantanen
Kauppakatu 9-11 B, Loimaa
p. (02) 762 2888, 0400 740550
toimisto@heikkirantanen.fi
www.heikkirantanen.fi

Asianajotoimisto JARI HEIKMAN OY
asianajaja, varatuomari
Jari Heikman
varatuomari
Rickard Grönqvist
Turuntie 8-14, II krs. Loimaa
Puh. (02) 762 4400, fax 763 1301
jari.heikman@aatsto.inet.fi
www.heikman.com

Uusi tienviitta

Tällainen tienviitta löytyy nykyisin Loimaalta. Se on asennettu kaksi viikkoa sitten paikoilleen. Missä tie tarkemmin sanottuna on? Jos et tiedä, niin vastauksen antaa kuvan ottaja Eino Vepsä.

Tilaa Kurkijokelainen lahjaksi
allaolevalla tilauskortilla tai soittamalla toimitukseen
p. 050-5213336

Kurki joki-Museo
Kojonperäntie 446, Kojonperä, Loimaa
Avoinna kesä-, heinä ja elokuussa keskiviikkoisin, lauantaisin ja sunnuntaisin klo 12-16

Pääsymaksut: Aikuiset 2,00 €
Lapset: (4-12 v.) 1,00 €

Ryhmävaraukset: Museo: 050 4036050
Eino Vepsä 0500 875211
Antti Eklund 050 3426608

Tervetuloa tutustumaan!

MUSIIKKIVÄEN PALVELUPAIKKA

LOIMAAN MUSIIKKI

Puh. (02) 7622 950
Oikokatu 3, Loimaa
Avoinna:
ma suljettu, ti-pe 12-17, la 10-14

KUTSU

Oletko käynyt kansakoulua Kurkijoen kirkolla vv. 1942 - 1944? Katso luokkakuvaamme kirjasta **KURKIJOKI - KUVAT KERTOVAT**, siv. 319. Löydätkö oman kuvasi? Löydätkö allekirjoittaneet?

Olemme päättäneet kutsua teidät kaikki koolle Loimaan lukiolle LAUANTAINA ELOKUUN 11. päivänä 2012 klo 14. KURKIJOKELAINEN-lehti avustaa meitä varaamalla kokoon- tumistilan ja ruokailumahdollisuuden. Kokoon- tumisen hinta 10 euroa on myös pääsylippu MUISTOJEN iltamiin lukiolla klo 19- samana päivänä.

Nyt muistojen lokeroita kaivelemaan! Mitä muistat opet- tajistamme Anni Autere, Arvi Veripää, Antti Kyytinen? Entä mitä muuta? Muistellaan yhdessä. Ole hyvä ja ilmoittaudu etukäteen puh. 040-543 8670 tai 0400-778 663.

TERVETULOA ! VIELÄ ON MAHDOLLISUUS TAVATA.

Kokoonkutsijat: Reino Rouhiainen, Lyyli Nevanperä (Keinänen)

Onki-kilpailun tulokset

Loimaan Seudun Karjala- seuran onkikilpailu pidettiin 4.7. Loimijoessa. Osallistu- jia oli 11. Kilpailuaika 2,5 tuntia.

1. Terttu Veijalainen	541 g	3. Saini Repo	495
2. Martti Repo	513	4. Ville Tuomola	318
		5. Veikko Nenonen	262
		6. Seppo Kemppinen	182
		7. Lauri Veijalainen	118
		8. Rauno Piiparinen	36
		9. Pertti Inkinen	35
		10. Hannele Piiparinen	34

Kurkijokelainen

Kurkijokelaisen, hiitolaisen ja karjalaisen hengen vaalija.

Tilaa nyt Kurkijokelainen, kaksi kertaa kuukaudessa ilmestyvä pitäjälehti!
Vuosikerta vain 44 eur. Tilattuna n. 1,80 eur/kpl.

Tilaan Kurkijokelaisen

☐ Itselleni ☐ Lahjaksi

Lehden saaja

Nimi: _____

Lähiosoite: _____

Postinro ja -toimip.: _____

Lahjatilauksen maksaja:

Nimi: _____

Lähiosoite: _____

Postinro ja -toimip.: _____

Pvm. _____

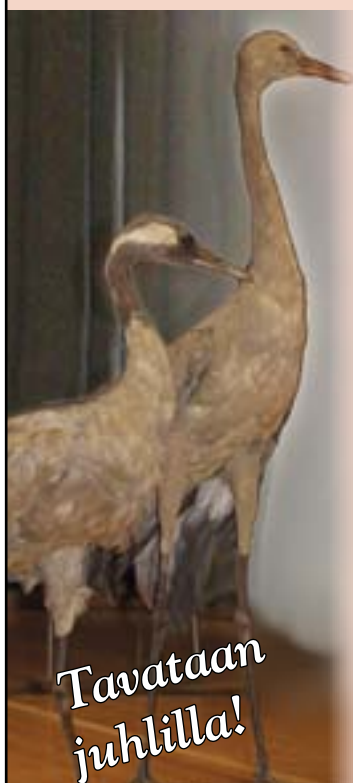
Allekirjoitus: _____

Palauta kuponki kirjekuussa osoitteella:
Kurkijokelainen, Koulukuja 7, 32200 LOIMAA
tai tee tilaus sähköpostiosoitteessamme:
toimitus@kurkijoki.fi tai kurkijokelainen1@gmail.com

Kurkijoen 66. Pitäjäjuhlat

11.-12.8.2012 Loimaan yhteiskoululla

Tavataan juhlilla!

Lauantaina 11.8.

Iltapäivällä mahdollisuus sukuseurojen ja muiden ryhmien kokoon- tumisiin koulun tiloissa.

klo 15 näyttelyt avautuvat

klo 17-19 päivällinen (10 €)

klo 17.30 Esitelmä: Kurkijoki kivikaudesta Talvisotaan,
kotiseutuneuvos Eino Vepsä

klo 19.00 Muistojen iltamat (10 €)

juontaja: Seppo Soittila

Karjalaisia yhteislauluja ja mukavaa huumoria, Seppo Soittila laulattaa ja naurattaa, lisäksi lausuntaa, nuoren puheenvuoro, paikalla vierailevat myös "Nimettömät", tanssit tahdittaa Juha Simola.

Sunnuntai 12.8.

klo 10.00 Juhlamessu Loimaan kaupunginkirkossa

klo 11.00 Lounas yhteiskoululla (8 €)

klo 13.00 Esitelmä: Kurkijoki Talvisodasta nykypäivään,
kouluneuvos Osmo Kuosa

klo 14.00 Päiväjuhla

juontaja: Lauri Laukkanen

juhlapuhe: evl, evp Tuomo Hirvonen

tanssiesitys: Jokioisten kansantanssijat "Tahdittomat"

lisäksi mm. musiikkia Esa Erola, lausuntaa Arvi Heinonen, nuoren puheenvuoro

Lapsiparkki päiväjuhlan ajan.

Sukuseurojen ja ryhmien kokoukset

Sukuseuroilla ja muilla ryhmillä on mahdollisuus kokoontua lau- antaina iltapäivällä koulutiloissa. Ilmoita ennakkoon toimitukseen ryhmäsi kokoontumisesta ja osallistujien lukumäärästä.

Kokoon- tumisen hinta 10 €/hlö sisältää myös Muistojen iltamien lipun.

Kurkijoki-Säätiö